

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES

(BRUGEL-ADVIES-20181124-252)

betreffende het

**programma van de openbare
dienst opdrachten 2018 van Sibelga**

Opgesteld op basis van artikel 25 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en op basis van artikel 19 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

24 november 2017

Inhoudsopgave

1	Wettelijke grondslag	4
2	Context en voorgeschiedenis	4
3	Openbare dienst opdrachten van sociale aard in 2018.....	4
3.1	Werkingsbudget.....	4
3.2	Beheer van de beschermde afnemers.....	6
3.2.1	Beschrijving van de opdrachten	6
3.2.2	Evolutie van het aantal begunstigden van de status van “beschermde afnemer”	7
3.2.3	Analyse van de werklust en het budget.....	10
3.2.4	Levering van elektriciteit aan de beschermde en winterafnemers	11
3.3	Technische prestaties elektriciteit (plaatsing en verwijdering van begrenzers en afsluitingen) 16	
3.4	“Cut-off” gas	17
4	Dienst voor de behandeling van klachten	18
5	Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden	19
6	Openbare verlichting van gemeentewegen.....	20
6.1	Investeringsprogramma	20
6.2	Analyse van het energiekadaster van de straatverlichting.....	21
6.3	Bouwactiviteiten.....	24
6.3.1	Bouw van de installaties.....	24
6.3.2	Activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies en lichtplannen	24
6.4	Onderhoud van het park	28
6.4.1	Systematische vervanging van de lampen.....	28
6.4.2	Depannage en reparatie van schade aan de installaties.....	29
6.5	Verbruik en facturering van de openbare verlichting.....	30
7	Programma van de preventiedienst voor risico's verbonden met de huishoudelijke installaties voor gas van de gezinnen	32
7.1	Activiteiten gepland voor 2018	32
7.2	Impact van de sensibiliseringscampagne voor de conversie op de activiteiten van de preventiedienst.....	33
8	Fotovoltaïsche panelen en energiediensten voor overheden.....	34
9	Gebudgetteerde globale kostprijs van de openbare dienstverplichtingen.....	35
10	Coherentie met het tariefvoorstel	37
10.1	Tariefvoorstel – Elektriciteit	37
10.2	Tariefvoorstel – Gas	39
11	Ontwerp van wijziging van de elektriciteits- en gasordonnantie.....	40
12	Conclusies.....	41

Lijst van de illustraties

Figuur 1: Evolutie van het aantal beschermde afnemers in de periode 2012-2016.....	8
Figuur 2: Maandelijkse evolutie van het aantal beschermde en winterafnemers (elektriciteit).....	9
Figuur 3: Verdeling van het budget voor het programma 2018.....	21
Figuur 4: Evolutie van het aantal verlichtingspalen.....	22
Figuur 5: Evolutie van de vermogensverdeling van de 4 belangrijkste soorten verlichtingspalen.....	23
Figuur 6: Aantal vastgestelde defecten.....	29
Figuur 7: Evolutie van het verbruik van de openbare verlichting.....	31
Figuur 8: Verdeling van het ODV-budget 2018 - Elektriciteit.....	35
Figuur 9: Verdeling van het ODV-budget 2018 - Gas.....	35

Lijst van de tabellen

Tabel 1: Werkingsbudget voor de openbare dienst opdrachten van sociale aard.....	5
Tabel 2: Budget voor het beheer van de dienst beschermde en winterafnemers (in euro).....	11
Tabel 3: Kosten van de levering van elektriciteit aan beschermde en winterafnemers voor 2018.....	Erreur ! Signet non défini.
Tableau 4: Kosten van de levering van gas aan beschermde en winterafnemers voor 2018.....	Erreur ! Signet non défini.
Tabel 5: Kosten van de levering van elektriciteit aan beschermde en winterafnemers – vergelijking van 2016 tot 2018.....	15
Tabel 6: Budget “vermogensbegrenzer” van 2016 tot 2018.....	17
Tabel 7: Budget dienst klachtenbehandeling.....	18
Tabel 8: Budget openbare verlichting.....	21
Tabel 9: Kadaster van het park van de verlichtingspalen, geïnstalleerd midden 2017.....	22
Tabel 10: Evolutie per type defect.....	30
Tabel 11 : Gebudgetteerde kostprijs van de openbare dienstverplichtingen (in euro).....	35
Tabel 12: Evolutie van de tariefprognoses OV ten opzichte van het jaarprogramma van de DNB.....	37
Tabel 13: Financiering van projecten door het fonds voor de regulering van de elektriciteitstarieven.....	38
Tabel 14: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget - elektriciteit.....	38
Tabel 15: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget - gas.....	39

I Wettelijke grondslag

Het uitvoeringsprogramma voorgesteld door de Brusselse distributienetbeheerder SIBELGA heeft betrekking op de openbare dienststopdrachten zoals gedefinieerd in artikel 25 van de ordonnantie van 19 juli 2001, gewijzigd op 20 juli 2012, betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de elektriciteitsordonnantie”) en in artikel 19 van de ordonnantie van 1 april 2004, gewijzigd op 20 juli 2012, betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de gasordonnantie”).

2 Context en voorgeschiedenis

SIBELGA heeft aan BRUGEL haar definitieve programma van de openbare dienststopdrachten 2018 per brief bezorgd 17 oktober 2017.

3 Openbare dienststopdrachten van sociale aard in 2018

3.1 Werkingsbudget

De “indirecte werkingskosten” die werden geraamd voor het geheel van de verschillende activiteiten die betrekking hebben op de openbare dienststopdrachten, zijn bestemd om de kosten te dekken die door de departementen / ondersteunende diensten van SIBELGA worden gemaakt, alsook om bepaalde andere meerkosten te dekken.

Het mechanisme dat toelaat om de Overheads en andere meerkosten te ramen, werd door SIBELGA voorgesteld in haar programma voor de uitvoering van de openbare dienststopdrachten in 2008.

De door SIBELGA voorgestelde budgetten houden rekening met de indexeringsparameters en een aantal daarvan zijn van toepassing op het geheel van de kosten.

De meest significante kosten (loonkosten, IT-kosten, kosten voor facility management, bijdragen, heffingen, verzekeringen, enz.) worden gedeeld door het aantal voltijdse equivalenten die in dienst zijn bij Sibelga. Deze formule geeft het bedrag van de extra kosten verbonden met deze posten per voltijds equivalent (VTE).

De onderstaande door SIBELGA voorgestelde tabel geeft een overzicht van de voor 2018 geraamde meerkosten en vergelijkt ze met de voor 2016 en 2017 geraamde kosten.

Bij de lezing van deze tabel stellen we vast dat de voorgestelde bedragen volledig vergelijkbaar zijn met deze van de voorbije jaren.

Tabel 1: Werkingsbudget voor de openbare dienstopdrachten van sociale aard

Toeslag	Basis	2016	2017	2018
Overheads	VTE	€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000
NAM-structuur	VTE	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500

Bron: Sibelga

Sommige activiteiten in verband met de openbare dienstopdrachten, meer bepaald de activiteiten inzake het beheer van de beschermde afnemers en de opvolging van de relaties met de verbruiker, zijn zogenaamde “gemengde” activiteiten. Voor de verdeling van de gemengde kosten in het programma 2018 werd de verdeelsleutel naar 62% gebracht voor elektriciteit en 38% voor gas, tegenover 60% en 40% de voorgaande jaren. De motivatie die SIBELGA geeft om deze nieuwe verdeelsleutel te rechtvaardigen, is dat hij gebaseerd is op een verdeling tussen de fluidums die dichter aansluit bij de economische realiteit van het bedrijf.

Sinds de herziening van de gas- en elektriciteitsordonnanties in 2011 worden alle kosten voor de openbare dienstopdrachten van de netbeheerder volledig gedekt door de nettarieven.

In het kader van de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid om de distributietarieven voor elektriciteit en gas te bepalen en vast te leggen geregionaliseerd. De Brusselse ordonnantie van 8 mei 2014 kent deze bevoegdheid toe aan BRUGEL en legt bepaalde richtlijnen vast die in de tariefmethodes moeten worden nageleefd.

De ordonnantie stelt meer bepaald dat:

- de tarieven op een transparante manier rekening houden met de kosten voor de uitvoering van het budget voor openbare dienstopdrachten
- BRUGEL beslist over de goedkeuring, onverminderd haar mogelijkheid om de kosten te controleren in het licht van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, van de aanpassingsvoorstellen voor de tarieven van de distributienetbeheerders aan alle wijzigingen van de openbare dienstverplichtingen, uiterlijk drie maanden na de overdracht door de distributienetbeheerder van dergelijke wijzigingen
- De kosten in verband met de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten kunnen niet aan incentive regulation worden onderworpen, noch aan een beslissing op basis van vergelijkingsmethoden.

Bovendien bepaalt de ordonnantie van 8 mei 2014 dat het verslag over de uitvoering van alle openbare dienstopdrachten een vergelijking moet bevatten tussen het ingeschreven en uitgevoerde budget, met de ontvangsten die de distributienetbeheerder in zijn tariefvoorstel vermeldt.

In de tariefmethodologie zijn de kosten voor de niet-beheersbare openbare dienstverplichtingen vastgelegd, d.w.z. de kosten waarover de netbeheerder geen rechtstreekse controle uitoefent. Het bestaan van saldi¹ als gevolg van het verschil tussen de werkelijke kosten en de voorziene kosten zal door BRUGEL worden geanalyseerd in het kader van de jaarlijkse ex post controle.

In de tariefmethodologieën wordt ook uitdrukkelijk bepaald dat de tarieven voor de openbare dienstverplichtingen vooral moeten worden gedragen door de klantencategorieën die de met deze verplichtingen verbonden diensten ontvangen.

Op 12 december 2014 werden alle distributietarieven en in het bijzonder de tarieven voor openbare dienstverplichtingen goedgekeurd door BRUGEL.

Het budget vermeld in het document van SIBELGA is lager dan het budget dat eind 2014 werd gepresenteerd. Het werd herzien op basis van de geactualiseerde veronderstellingen.

3.2 Beheer van de beschermde afnemers

3.2.1 Beschrijving van de opdrachten

Sinds 1 januari 2007 moet SIBELGA, in het kader van haar openbare dienstopdrachten, een bevoorrading en een hoogwaardige klantendienst garanderen aan de gezinnen die de status van 'beschermde afnemer' hebben verkregen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

We herinneren hier kort aan de voorwaarden voor de toekenning van de status:

- Genieten van het specifiek sociaal tarief (SST) op federaal niveau;
- Verwikkeld zijn in een proces van schuldbemiddeling via een erkend bemiddelingscentrum of een vonnis in collectieve schuldenregeling hebben verkregen.
- Als beschermde klant erkend zijn door het OCMW van de gemeente op basis van een sociaal onderzoek;
- Als beschermde klant erkend zijn door BRUGEL op basis van inkomen en gezinssamenstelling;
- Erkend zijn door een ziekenfonds als begunstigde van de RVV/OMNIO-status.

De principes van de noodlevering zijn de volgende:

- Schorsing van het contract van de beschermde klant met zijn commerciële leverancier en tijdelijke levering van de energie via SIBELGA;
- Plaatsing van een vermogensbegrenzer van 2.300 W als de beschermde klant hierover nog niet beschikt. Het OCMW kan de verzwaring van de begrenzer vragen tot 4.600 W;

¹ Het beheer en de toewijzing van de tariefsaldi zijn vastgelegd in punt 5.2 van de tariefmethodologieën elektriciteit en gas (<http://www.brugel.be/fr//tarifs-de-distribution/methodologie-tarifaire-2015-2019>).

- Facturering door SIBELGA van de energie aan het sociaal tarief;
- In geval van niet-naleving van het aanzuiveringsplan bij de commerciële leverancier zal de energie aan de beschermde klant worden gefactureerd aan het maximumtarief door SIBELGA en zal zijn begrenzer worden beperkt tot 2.300 W als hij een begrenzer had van 4.600 W;
- Terugkeer van de beschermde klant naar zijn commerciële leverancier van zodra hij zijn volledige schuld heeft aangezuiverd;
- Verlies van de status van beschermde klant als de klant niet het bewijs heeft geleverd dat hij nog steeds aan toekenningsvoorwaarden voldoet.

De opdrachten van SIBELGA in verband met het beheer van de beschermde klanten zijn de volgende:

- Instaan voor de levering van energie aan alle beschermde klanten;
- Een adequate facturatedienst leveren;
- Instaan voor de opvolging van de wanbetalingen en de noodzakelijke acties ondernemen voor de inning van de schuld die kunnen gaan tot de aanvraag om het contract te verbreken bij het vredegerrecht
- De zesmaandelijks informatie, verstuurd door de commerciële leveranciers betreffende de naleving van de afbetalingsplannen van de beschermde klanten opvolgen en indien nodig het maximumtarief toepassen;
- De toegangsvoorwaarden van de beschermde afnemers periodiek controleren en de terugkeer naar de commerciële leverancier verzekeren indien nodig.

3.2.2 Evolutie van het aantal begunstigten van de status van “beschermde afnemer”

In haar programma voor 2018 vermeldt SIBELGA dat het aantal beschermde afnemers de laatste vijf jaar sterk is gedaald en nog slechts 4.024 gezinnen telt (elektriciteit en gas) die op het einde van het eerste semester 2017 werden bevoorraad tegenover 4.242 gezinnen in dezelfde periode 2016.

Net als vorig jaar geeft SIBELGA twee structurele verklaringen voor deze daling:

- Mechanisme in verband met het verlies van de status, krachtens de ordonnantie van 20 juli 2011;
- De toepassing van het maximumtarief door SIBELGA voor beschermde afnemers die hun aanzuiveringsplan niet naleven.

SIBELGA herneemt ook de opmerkingen van BRUGEL in haar verschillende verslagen:

- De mechanismen voor de invoering en opvolging van deze bescherming zijn te zwaar geworden voor de OCMW's, die niet meer geneigd zijn om ze toe te passen;
- De automatische plaatsing van de vermogensbegrenzer vermindert de aantrekkelijkheid van het statuut van beschermde afnemer;

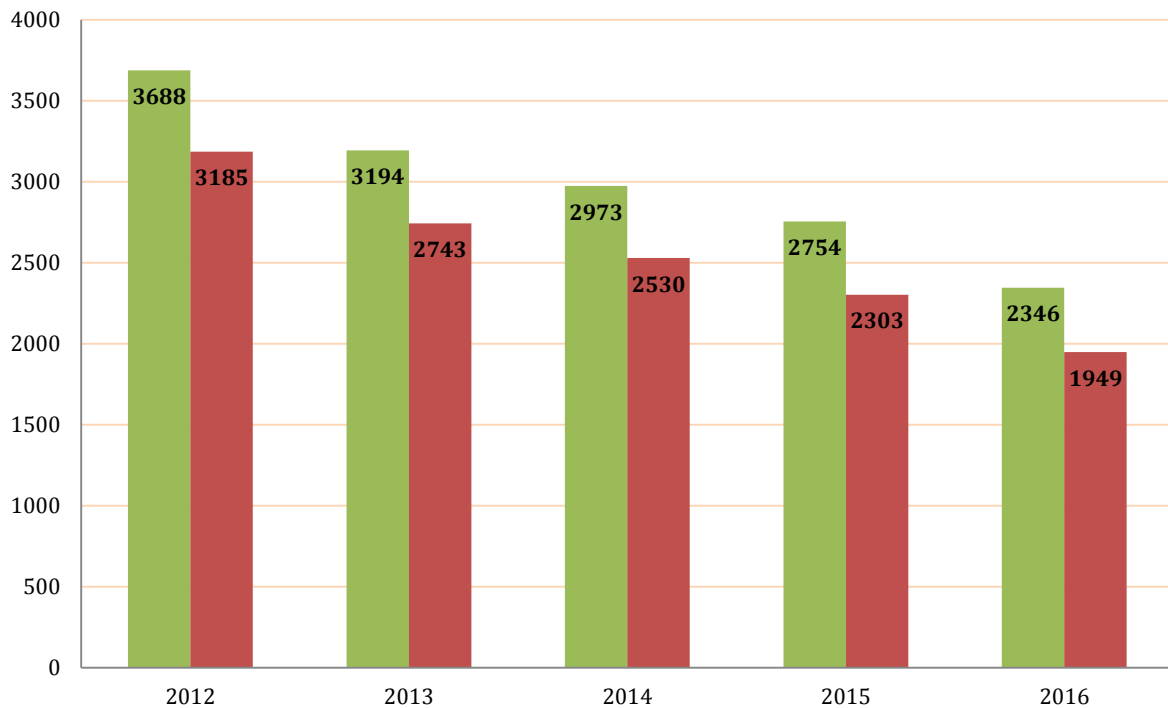
- Het verschil tussen het sociaal tarief en het gemiddelde tarief van de leveranciers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is niet groot genoeg om een stimulans te zijn voor de klant.

BRUGEL heeft deze oorzaken in detail behandeld in haar laatste jaarverslagen.

We stellen niettemin vast dat het aantal beschermde afnemers daalt, terwijl het aantal nieuwe klanten en bewegingen groot blijft.

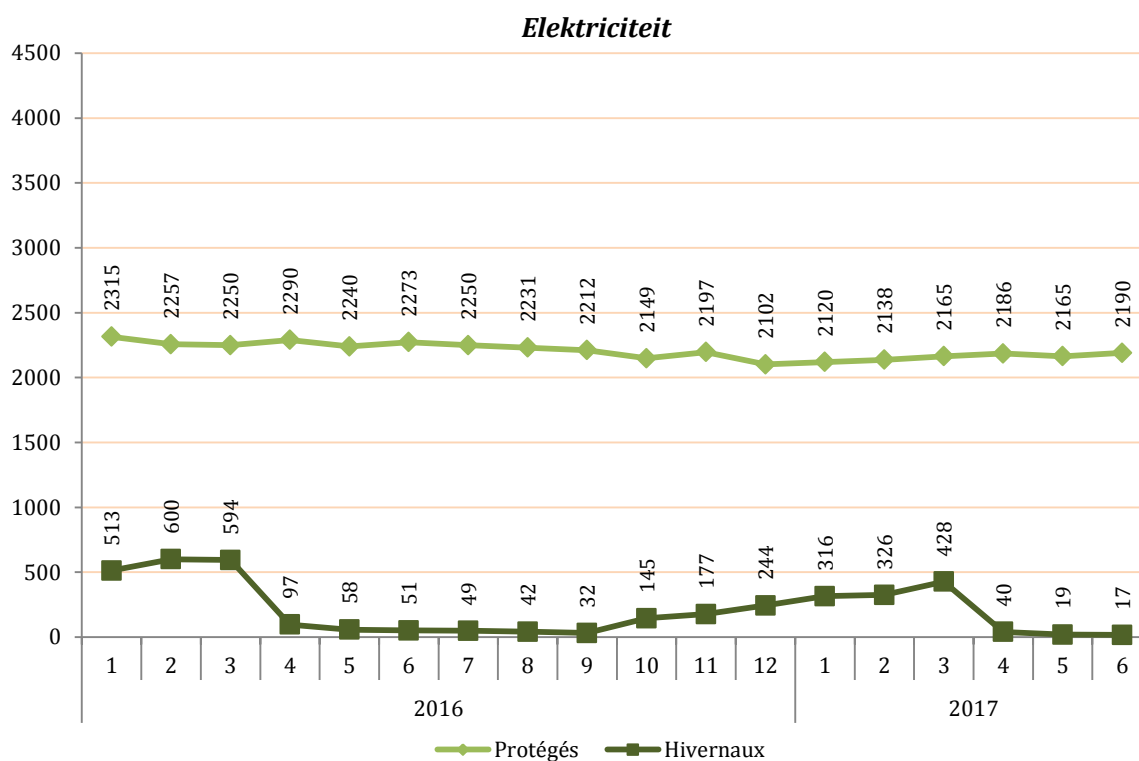
Figuur I: Evolutie van het aantal beschermde afnemers in de periode **2012-2016**

Elektriciteit en **gas**

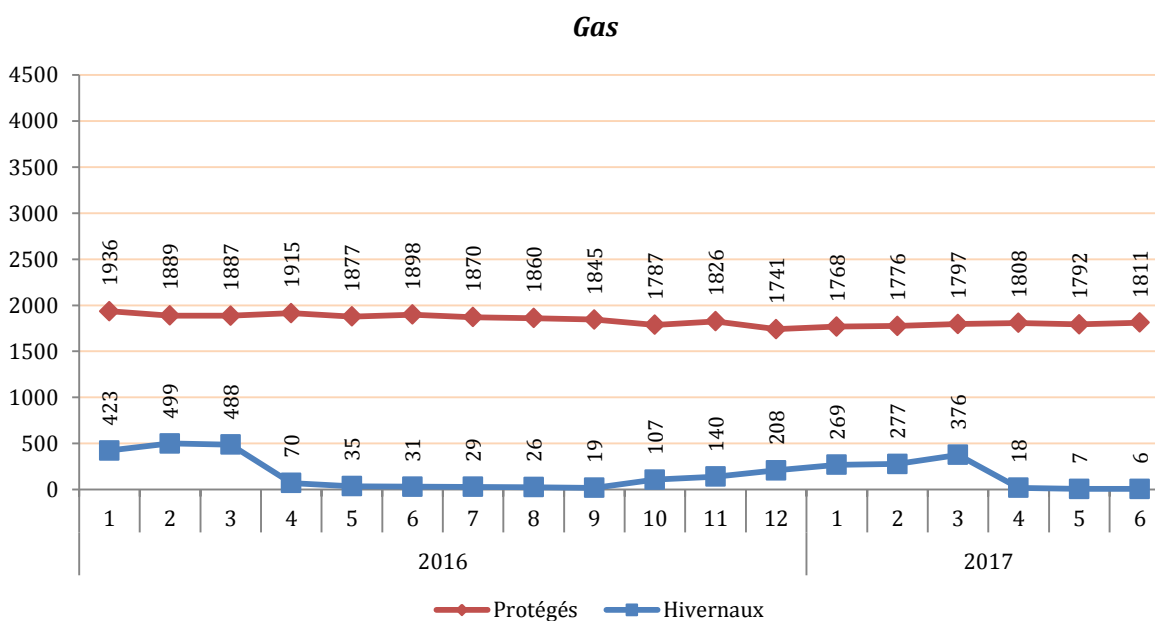
Bron: Sibelga

Figuur 2: Maandelijke evolutie van het aantal *beschermde* en *winterafnemers* in 2016 en 2017 (elektriciteit)

Bron: Sibelga

Figuur 3: Maandelijke evolutie van het aantal *beschermde* en *winterafnemers* in 2016 en 2017 (gas)

Bron: Sibelga

SIBELGA stelt voor om voor 2018 een gemiddeld aantal van 2.200 beschermde afnemers voor elektriciteit en 1850 voor gas te behouden.

BRUGEL is van mening dat de door SIBELGA voorgestelde veronderstelling gebaseerd is op een geloofwaardige realiteit op het terrein.

Wat de bevoorrading van de winterklanten betreft, voorziet SIBELGA voor 2018 gemiddeld 275 beschermde afnemers voor elektriciteit en 230 voor gas, een aantal dat ongeveer gelijk is aan wat in het programma 2016 werd vooropgesteld.

In haar raming van het aantal winterklanten heeft SIBELGA de opmerkingen van de regulator overgenomen en meer bepaald de opmerking dat de invorderingsprocedures van de leveranciers voortdurend verbeteren, dit om de proceduretermijnen tot het strikte minimum te beperken.

De procedures voor de ontbinding van de contracten bevatten echter verschillende externe parameters die buiten het bevoegdheidsdomein van de regulator vallen, zoals de werking van de vredegerichten. Het is niet evident om de verhouding tussen de toename van het aantal dagvaarding en verzoekschriften van de leveranciers en het aantal beslissingen tot afsluiting vast te stellen. Bovendien mogen de menselijke factor en de reacties van de afnemers op dergelijke procedures niet worden vergeten in de analyse.

3.2.3 Analyse van de werklast en het budget

We herinneren eraan dat SIBELGA sinds 1 januari 2007 voor het beheer van de beschermde klanten een callcenter, een onthaalbureau en een "back office" heeft geïnstalleerd en informatie op de website van SIBELGA heeft geplaatst die online kan worden geraadpleegd.

Voor 2018 voorziet SIBELGA het volgende budget voor de dienst voor het beheer van de beschermde en winterafnemers:

**Tabel 2: Budget voor het beheer van de dienst beschermde en winterafnemers (in euro)
van 2016 tot 2018**

CliPro E	Prog.2016	Prog.2017	Prog. 2018	Evolutie (2018-2017)
Personeel	597.821	504.290	517.613	2,64%
Directe werkingskosten	138.975	133.587	111.396	-16,61%
Indirecte werkingskosten	463.565	402.417	410.170	1,93%
Totaal	1.200.361	1.040.294	1.039.179	-0%
CliPro G	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Evolutie (2018-2017)
Personeel	398.548	336.193	317.247	-5,64%
Directe werkingskosten	92.650	89.058	68.275	-23,34%
Indirecte werkingskosten	309.043	268.278	251.395	-6,29%
Totaal	800.241	693.529	636.916	-8,16%

Bron: SIBELGA

Het lijkt interessant om de cijfers voor de jaren 2016 tot 2018 te analyseren en de aandacht te vestigen op de constante daling van toegekende bedragen voor personeel. Deze daling is het resultaat van verbeteringen van de interne procedures van SIBELGA en de aanzienlijke daling van het aantal beschermde afnemers sinds meerdere jaren.

Op het vlak van het tewerkgestelde personeel verwacht SIBELGA voor 2018 een globaal personeelsbestand van 8,94 VTE's tegenover 9,1 VTE's in 2017, en 10,5 VTE's in 2016 waarvan 5,1 VTE's voor de taken in verband met de switching van de facturatie en de invordering. Het aantal medewerkers dat instaat voor het beheer van beschermde afnemers, kan aanzienlijk lijken voor een gemiddeld aantal van 2.500 gezinnen in de portefeuille van de noodleverancier. BRUGEL is zich er echter van bewust dat, hoewel het aantal beschermde afnemers klein is, de activiteit zeer gevarieerde taken inhoudt, zoals: het beheer van de klant, de tarieven, de invordering, het personeel, de reportingactiviteiten,... taken die niet aan deze activiteit kunnen onttrokken worden. Een, zelfs aanzienlijke, stijging van het aantal gezinnen dat van bescherming geniet, zou dus weinig impact hebben op het niveau van het tewerkgestelde personeel.

3.2.4 Levering van elektriciteit aan de beschermde en winterafnemers

De door SIBELGA gemaakte schattingen van het energieverbruik zijn enerzijds gebaseerd op een gemiddeld aantal van 2.200 beschermde afnemers en anderzijds op een stabiele "commodity" aankoopprijs.

We herinneren eraan dat de prijs waarvoor SIBELGA de "commodity" (geleverde elektriciteit) aankoopt bij de leverancier geen vaste prijs is voor meerdere jaren. Hij verschilt van jaar tot jaar en zelfs van maand tot maand. De prijs verschilt afhankelijk van de beursparameters (Endex). De prijs waarmee SIBELGA rekening houdt voor het opstellen van het ODO-budget is de gemiddelde verkregen prijs over het jaar.

De verkoopprijs voor het Specifiek Sociaal Tarief (SST) daalt van € 148,08 /MWh in 2016 en € 139,29 in 2017 tot € 139,90 in 2018 terwijl de totale aankoop prijs voor elektriciteit van € 1.300.162 in 2016 daalt naar € 1.032.758 in 2017 en € 976,921 in 2018, goed voor een daling van meer dan 25% in drie jaar.

Het budget dat wordt toegekend aan de aankoop van elektriciteit voor de winterafnemers is overigens gestegen van € 39.005 in 2016 naar € 97.538 in 2017 en € 61.058 in 2018.

Tabel 3: Kosten van de levering van elektriciteit aan beschermde en winterafnemers voor 2018

	Budg.2018
Gemiddeld aantal beschermde afnemers	2.200
Gemiddeld aantal winterafnemers in de winterperiode	275
Gemiddeld verbruik (kWh/jaar) ²	3.000
Verkoop	
Gemiddelde prijs van de facturatie aan de beschermde afnemers (€/MWh)	139,90
Facturatie aan beschermde afnemers (€)	923.361
Facturatie aan winterafnemers (€)	56.070
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen op beschermde afnemers (€) ³	188.735
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen op winterafnemers (€) ⁴	11.461
Aankoop	
Aankoopprijs ("commodity" + T&D-kosten + heffingen en toeslagen) (€/MWh)	148
Aankoop van elektriciteit voor het verbruik van de beschermde afnemers (€)	976.921
Aankoop van elektriciteit voor het verbruik van de winterafnemers (€)	61.058
Tussenkost van het federaal fonds voor de beschermde afnemers (€)	91.945

Bron SIBELGA

² Voor de beschermde winterafnemers gaat men ervan uit dat een winterafnemer de helft van een niet-winterafnemer verbruikt

³ Op basis van de voorwaarden van de in december 2015 bij de Dienst Voorafgaande Beslissingen van de FOD Financiën verkregen ruling.

Tabel 4: Kosten van de levering van gas aan beschermde en winterafnemers voor 2018

	Budg.2018
Gemiddeld aantal beschermde afnemers	1.850
Gemiddeld aantal winterafnemers in de winterperiode	230
Gemiddeld verbruik (kWh/jaar)	15.000
Verkoop	
Gemiddelde prijs van de facturatie aan de beschermde afnemers (€/MWh)	25,51
Facturatie aan beschermde afnemers (€)	707.895
Facturatie aan winterafnemers (€)	70.967
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen op beschermde afnemers (€)	144.694
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen op winterafnemers (€)	14.506
Aankoop	
Aankoopprijs (€/MWh)	36,42
Aankoop van gas voor het verbruik van de beschermde afnemers (€)	1.010.558
Aankoop van gas voor het verbruik van de winterafnemers (€)	104.279
Tussenkost van het federaal fonds voor de beschermde afnemers (€)	146.860

Bron: SIBELGA

Het bedrag van de toeslagen die worden toegepast op het transporttarief verschilt eveneens van jaar tot jaar. Vooral voor de federale bijdrage.

Tot slot, wat de distributietarieven betreft (SIBELGA), wijzen we erop dat de wegenisretributie (die wordt opgenomen in de prijs) elk jaar wordt geïndexeerd.

Deze factoren op zich tonen al aan hoe moeilijk het is om de aankoopprijs voor energie te voorspellen.

Het specifiek sociaal tarief is het laatste gekende tarief, hetzij het tarief dat de CREG heeft vastgelegd voor de periode van augustus 2017 tot januari 2018.

Wat de post "tussenkost van het federaal fonds ten gunste van de residentiële beschermde klanten" betreft: deze dekt de tussenkost van het federaal fonds die is bestemd om SIBELGA gedeeltelijk schadeloos te stellen voor de eventuele verliezen die het heeft geleden bij de verkoop van energie aan de huishoudelijke beschermde afnemers aan een opgelegde prijs (namelijk het SST). Deze klanten vertegenwoordigen iets meer dan 45% van het totale aantal beschermde afnemers.

Deze tussenkost dekt alleen de dossiers van klanten die beschermd zijn omdat ze van het SST genieten volgens de federale wetgeving (en dus niet het geheel van de beschermde klanten in de zin van de Brusselse ordonnances).

Sinds 1 april 2012 worden alleen de verliezen die resulteren uit een verschil tussen het SST en de gemiddelde verkoopprijs op de markt in aanmerking genomen. Deze gemiddelde verkoopprijs wordt berekend op basis van een gewogen gemiddelde van de prijzen van de leveranciers die aanwezig zijn op het Brusselse grondgebied. Deze referentieprijs is lager dan deze van de voorgaande jaren, met als gevolg een zeer sterke daling (met bijna 2/3) van de voorgestelde bedragen ten laste van het Federaal Fonds.

Tabel 5: Kosten van de levering van elektriciteit aan beschermde en winterafnemers – vergelijking van 2016 tot 2018

Clipro E	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Evolutie 2018/2017
Geraamde aankoopprijs (€/MWh)	144.46	153.00	148.02	-3.3%
Aankoop elektriciteit voor het verbruik van de beschermde afnemers	1.339.167	1.130.296	1.037.978	-8,2%
Prijs van de facturering aan de beschermde afnemers (€/MWh)	148,08	139,29	139,903	-0,4%
Facturering aan de beschermde afnemers	1.371.566	1.026.471	979.431	-4.6%
Betaald door het federaal fonds	81.845	78.276	91.345	13,3%
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen	442.170	230.853	200.196	-13,3%
Totaal	327.925	256.402	167.398	-34,7%
Clipro Gas	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Evolutie 2018/2017
Geraamde aankoopprijs (€/MWh)	44.44	40.06	36.42	-9,1%
Aankoop elektriciteit voor het verbruik van de beschermde afnemers	1.782.928	1.283.876	1.114.837	-13,2%
Prijs van de facturering aan de beschermde afnemers (€/MWh)	33.30	28.83	25.51	7%
Facturering aan de beschermde afnemers	1.334.191	760.847	778.863	2,4%
Betaald door het federaal fonds	193.821	163.244	146.860	10%
Tegenboekingen van onbetaalde schuldvorderingen	443.580	171.114	159.200	-7%
Totaal	698.496	530.899	348.314	-34,4%

Bron: SIBELGA

3.3 Technische prestaties elektriciteit (plaatsing en verwijdering van begrenzers en afsluitingen)

In het kader van haar openbare dienststopdrachten is SIBELGA belast met de plaatsing en verwijdering van vermogensbegrenzers en de technische operaties voor het afsluiten van meters na een beslissing van de vrederechter.

Als we de evolutie bekijken van het aantal geplaatste begrenzers sinds 2011, stellen we het volgende vast:

- Op 31/12/2012: 20.594 begrenzers, hetzij 14% meer dan op 31/12/2011;
- Op 31/12/2013: 21.007 begrenzers, hetzij 2% meer dan op 31/12/2012;
- Op 31/12/2014: 21.221 begrenzers, hetzij 1% meer dan op 31/12/2013;
- Op 31/12/2015: 21.085 begrenzers, hetzij een identieke situatie als die van 31/12/2014
- Op 31/12/2016: 24.829 begrenzers, hetzij 18% meer dan op 31/12/2015.
- Op 30/09/2017: 27.555 begrenzers, hetzij 11% meer dan op 31/12/2016.

De aanzienlijke toename van het aantal plaatsingen van begrenzers (30%) tussen eind december 2015 en eind september 2017 is enerzijds te verklaren door het feit dat alle klanten die een vermogensbegrenzer hebben in dit cijfer zijn opgenomen en niet meer alleen de huishoudelijke klanten, en anderzijds door een systematische automatische plaatsing door de commerciële leveranciers bij de klanten van wie de schuldensituatie dit toelaat.

SIBELGA heeft zich op deze cijfers gebaseerd om de nodige mensen en materiële behoeften te voorspellen in 2018 voor het geraamde volume interventieaanvragen voor een stabiele situatie.

Gelet op het voorgaande en rekening houdend met een daling van het aantal interventieaanvragen, intern gekoppeld aan een soepelere herverdeling van de taken tussen eigen en extern personeel, stelt SIBELGA een budget voor 2018 voor dat lager ligt dan dat van 2017 met 10,18 VTE's tegenover 10,34 VTE's in 2017. Deze daling is te verklaren door een evolutie van de samenstelling van het team die tot een wijziging van de standaardpercentages voor het personeel geleid heeft. De personeelskosten van onderaannemers zijn met 5% gestegen ten opzichte van het budget 2017. Deze stijging houdt verband met het feit dat SIBELGA een nieuwe aannemersopdracht organiseert en enerzijds een lichte stijging van de tarieven voorziet en anderzijds bijkomende opleidingsbehoeften voor de mogelijke nieuwe onderaannemers.

Zoals BRUGEL overigens in haar jaarverslagen al heeft vermeld, is er een sterke asymmetrie tussen het aantal bij SIBELGA ingediende aanvragen voor vermogensbegrenzers door de leveranciers en het aantal werkelijk geplaatste begrenzers. Niet alle aanvragen van de leveranciers worden uitgevoerd en de niet uitgevoerde aanvragen krijgen de status "geacht geplaatst" en komen niet voor in de gegevens over het aantal gezinnen die worden doorgegeven.

Het is belangrijk te vermelden dat als SIBELGA voor elke aanvraag van een leverancier de in de elektriciteitsordonnantie bepaalde procedure volledig zou toepassen, dus tot en met de effectieve plaatsing van de begrenzer, de aan deze opdracht toegekend budgetten sterk zouden stijgen vanwege

het grote aantal verplaatsingen dat het personeel van SIBELGA zou moeten doen om dit doel te bereiken.

Tabel 6: Budget “vermogensbegrenzer” van 2016 tot 2018

Vermogensbegrenzer	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Evolutie 2018/2017
Personeel	845.981	828.157	761.296	-8,1%
Onderaanneming	991.997	1.289.246	1.354.685	5,1%
Materiaal	116.400	117.600	103.500	-12,0%
Directe werkingskosten	94.624	89.790	75.018	-16,5%
Indirecte werkingskosten	817.387	810.370	819.614	1,1%
Totaal	2.866.389	3.135.163	3.114.112	-0,7%

Bron: SIBELGA

We kunnen redelijkerwijs vermelden dat SIBELGA in dit budget alle parameters in aanmerking heeft genomen, rekening houdend met de stijging van het aantal begrenzers, de expertise van haar personeel en ook de situatie op het terrein (aantal vruchteloze pogingen).

3.4 “Cut-off” gas

Indien de situatie in 2018 ongewijzigd blijft, zullen de medewerkers die instaan voor de plaatsing van vermogensbegrenzers 5% van hun tijd spenderen aan gasafsluitingen, tegenover 3% in 2016.

De werklust wordt geraamd op basis van een activiteit van 1.000 gasafsluitingen in 2018 tegenover 1.300 afsluitingen in 2017.

SIBELGA raamt het budget voor "plaatsing van gasstoppen" dan ook op € 106.720 in 2018 tegenover € 117.007 in 2017 en € 88.651 in 2016, inclusief de indirecte kosten.

Deze schatting lijkt conform te zijn met de realiteit op het terrein.

4 Dienst voor de behandeling van klachten

Artikel 25quattuordecies, §4 voorziet dat Sibelga, in het kader van haar openbare dienstopdrachten en -verplichtingen als netbeheerder, het publiek een efficiënte dienst voor de behandeling van klachten moet aanbieden via eenvoudige, transparante en gratis procedures.

Zoals voor de vorige programma's kunnen we bevestigen dat, gezien de veelvuldige samenwerking tussen BRUGEL en SIBELGA in dit domein, de regulator ervan overtuigd is dat het werk dat in het kader van deze opdracht door de DNB wordt uitgevoerd, op een professionele manier en met een hoog niveau van competentie gebeurt, zonder afbreuk te doen aan de genomen beslissingen.

Tabel 7: Budget dienst klachtenbehandeling

Klachten	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Evolutie 2018/2017
Personeel	224.163	218.736	226.027	3,33%
Directe werkingskosten	7.760	7.747	8.005	3,33%
Indirecte werkingskosten	127.127	131.483	135.877	3,34%
Totaal	359.051	357.966	369.909	3,34%
Klachten G	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018	Evolutie 2018/2017
Personeel	149.442	145.824	138.533	-5,00%
Directe werkingskosten	5.174	5.165	4.906	-5,01%
Indirecte werkingskosten	84.751	87.655	83.279	-4,99%
Totaal	239.367	238.644	226.719	-5,00%

Bron: SIBELGA

We stellen een stijging van 3% vast van het budget voor de klachtendienst elektriciteit en een daling van 5% voor de klachtendienst gas.

5 Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden

Art 24 bis 8° van de "elektriciteitsordonnantie" bepaalt dat bij afname van elektriciteit van het distributienet, het leveren van elektriciteit voor tijdelijke festiviteiten op de weg volgens de technische en financiële voorwaarden bepaald bij of krachtens het technisch reglement van het net deel uitmaakt van de openbare dienststopdrachten ten laste van SIBELGA.

SIBELGA moet ervoor zorgen dat de kosten van de activiteit betreffende de bevoorrading van beurzen en feestelijkheden geen impact hebben, m.a.w. dat de ontvangsten de uitgaven volledig dekken. In haar programma voor 2018 vermeldt SIBELGA dat "hoewel het aanvankelijk de bedoeling was dat de financiële voorwaarden van toepassing op de aansluiting, het administratieve beheer en de verbruikte energie⁵ het zouden toelaten dat de bij deze activiteit gegenereerde inkomsten alle kosten dekken, we moeten vaststellen dat een dergelijk evenwicht niet kan worden gerealiseerd in de praktijk en dat een onderlinge verdeling op basis van een hogere kWh onvermijdelijk is." SIBELGA voorziet een budget van € 282.121 in 2018 voor deze activiteit tegenover € 290.484 in 2017, met andere woorden een stabilisatie.

⁵ Goedgekeurd door BRUGEL

6 Openbare verlichting van gemeentewegen

Artikel 24 bis van de elektriciteitsordonnantie voorziet dat het programma van de openbare dienst opdrachten van de distributienetbeheerder een specifiek hoofdstuk “Verbetering van de energieprestatie van openbare verlichting” moet bevatten.

Overeenkomstig de wettekst bespreekt dit hoofdstuk met name de volgende elementen:

- het energiekadaster van de straatverlichting beheerd door de distributienetbeheerder;
- een weergave van de verbruiksevolutie in de voorbije vijf jaar;
- het investeringsprogramma;
- een weergave van de mogelijke technologische en beheerskeuzes;
- de bevoorradingsbronnen;
- een prognose van de verbruiksevolutie voor de komende vijf jaar;
- een beschrijving van het aantal en van de frequentie van de pannes, van de gebreken en de interventietermijnen van de distributienetbeheerder, alsook van de door de distributienetbeheerder genomen maatregelen om een snel herstel van de installaties te verzekeren.

De activiteit openbare verlichting is in termen van budget de belangrijkste activiteit van de openbare dienst opdrachten die aan de Brusselse distributienetbeheerder zijn toevertrouwd.

SIBELGA stelt zich tot doel de gemeenten een kwaliteitsvol, goed onderhouden openbaar verlichtingsnet te leveren, dat de Brusselse burgers een nachtelijke omgeving biedt die bevorderlijk is voor de veiligheid en het welzijn, rekening houdend met de stedenbouwkundige en esthetische voorschriften van de stad.

Ter herinnering, twee andere spelers nemen ook deel aan de uitvoering van deze taak op het Brussels grondgebied. Het gaat om:

- Brussel Mobiliteit, dat de verlichting op de gewestelijke openbare wegen beheert;
- Leefmilieu Brussel, dat instaat voor de verlichting van de parken en de tuinen waarvoor het bevoegd is.

6.1 Investeringsprogramma

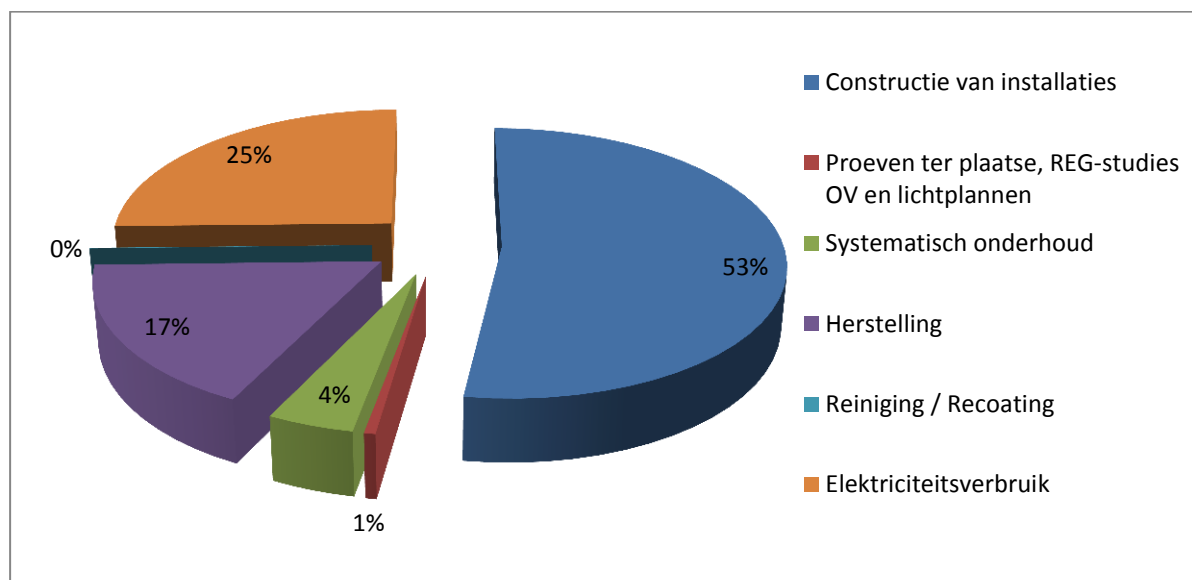
Wat de evolutie van het totale bedrag van de activiteit in verband met openbare verlichting betreft, is het budget van het programma 2018 vrij stabiel ten opzichte van dat van het programma 2017. Inderdaad, het programma 2018 vertoont slechts een lichte stijging van 1,3%.

Tabel 8: Budget openbare verlichting

	2017	2018
Budgetposten	Geprogrammeerde budgetten [€]	Geprogrammeerde budgetten [€]
Constructie	12.984.897	13.282.131
Elektriciteitsverbruik	6.509.879	6.356.739
Onderhoud en reparatie	5.275.225	5.455.758
Totaal	24.770.001	25.094.628

De gedetailleerde uitsplitsing van het programma voor 2018 van de verschillende posten in verband met de activiteit openbare verlichting wordt door de volgende figuur geïllustreerd:

Figuur 3: Verdeling van het budget voor het programma 2018

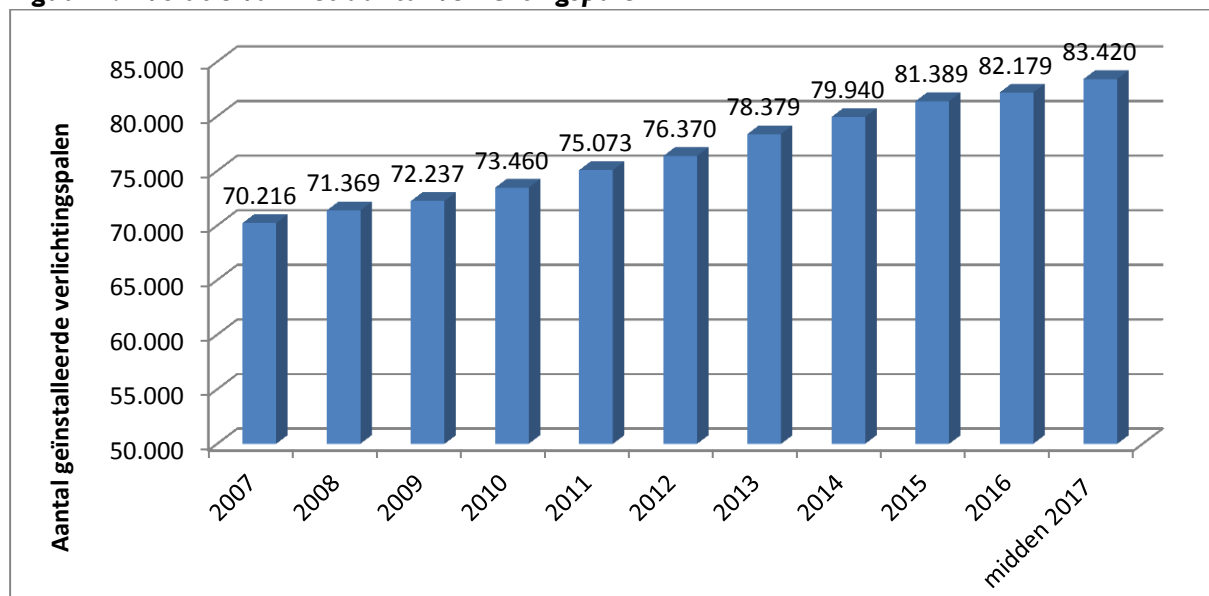

De vergelijking tussen het door SIBELGA voorgestelde budget voor het beheer van de openbare verlichting voor 2018 en het budget voor dat jaar dat in het kader van het tariefvoorstel 2015-2019 werd goedgekeurd, wordt in hoofdstuk 8 gemaakt.

6.2 Analyse van het energiekadaster van de straatverlichting

Midden 2017 telde de straatverlichting langs de wegen en de gemeentelijke openbare ruimten 84.849 lampen voor 83.420 verlichtingspalen.

Zoals blijkt uit de onderstaande grafiek, neemt het aantal verlichtingspalen dat in het Brussels Gewest wordt geïnstalleerd voortdurend toe. Deze evolutie is vooral te verklaren door de toename van het aantal lichtpunten bij een vervanging van de bestaande openbare verlichting, door de overdracht van installaties (verkavelingen enz.), door de uitbreiding van wegen of door de wens om verlichting te plaatsen waar er geen was (bv. meer verlichting in voetgangerszones).

Figuur 4: Evolutie van het aantal verlichtingspalen

Overeenkomstig artikel 24 bis van de elektriciteitsordonnantie heeft SIBELGA in haar programma een inventaris voorgesteld van de technologieën die in haar verlichtingspalenpark worden gebruikt. Deze gegevens worden weergegeven in tabel 9.

Tabel 9: Kadaster van het park van de verlichtingspalen, geïnstalleerd midden 2017

	Aantal lampen	Aantal verlichtingspalen	Geïnstalleerd vermogen (kW)	Geïnstalleerd vermogen (%)
Hogedruk kwik	1.478	1.451	268	2,3%
Substitutienatrium	94	94	24	0,2%
Gemengd	30	30	6	0,1%
Gloeilampen	32	31	3	0,0%
Halogeen	126	103	10	0,1%
TL-lampen	992	613	41	0,4%
Fluocompacte lampen	624	478	19	0,2%
Inductie	620	620	50	0,4%
Lagedruk natrium	250	250	16	0,1%
Hogedruk natrium (wit natrium)	589	589	69	0,6%
Metaalhalide (kwarts)	425	417	164	1,4%
Metaalhalide (keramiek - behalve Cosmowhite)	38.673	38.076	5.132	43,9%
Hogedruk natrium (behalve wit natrium)	27.466	27.246	4.870	41,7%
Metaalhalide (keramiek - Cosmowhite)	12.024	12.024	994	8,5%
Xenon	0	0	0.00	0,0%
LED	1.426	1.398	26	0,2%
Totaal	84.849	83.420	11.693	100,0%

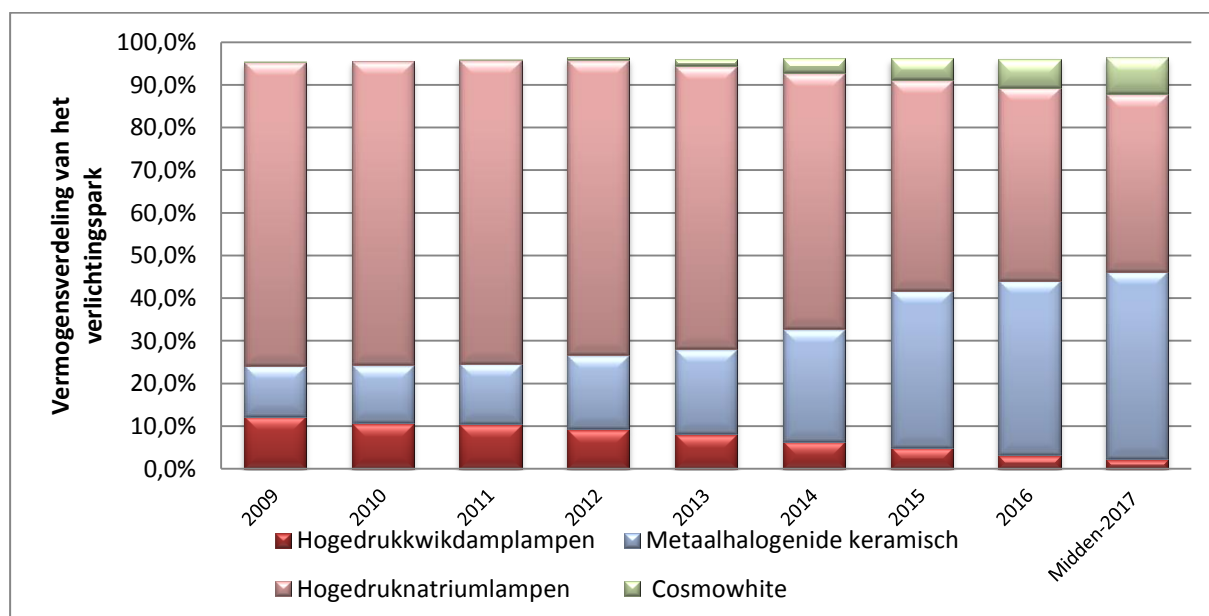
Uit deze gegevens blijkt dat 92,9% van het vermogen van het park bestaat uit 3 soorten lampen die als efficiënt worden beschouwd:

- hogedruk natriumlampen (41,7%)
- keramische metaalhalidelampen – exclusief cosmowhites (43,9%)
- keramische metaalhalidelampen van het type cosmowhites (8,5%)

De hogedruk kwiklampen vertegenwoordigen daarentegen in termen van geïnstalleerd vermogen nog slechts 2,3% van het park.

De onderstaande figuur toont de evolutie van de verdeling van deze 4 hoofdtypen van lampen over het park (afhankelijk van het geïnstalleerde vermogen) sinds 2009.

Figuur 5: Evolutie van de vermogensverdeling van de 4 belangrijkste soorten verlichtingspalen

In de voorgestelde figuur zien we een daling van de energieverblindende kwiklampen in het verlichtingspalenpark, ten voordele van andere lampen die zuiniger zijn. Inderdaad, tussen 2009 en 2016 daalde het geïnstalleerde vermogen van de hogedruk kwiklampen met 79% ten voordele van veel zuinigere lampen, zoals hogedruk natriumlampen en metaalhalide lampen.

De daling van het percentage hogedruk natriumlampen (lampen met geel licht) kwam er doordat verschillende gemeenten voor witte lampen kozen bij de systematische onderhoudsbeurten.

Met haar doelstellingen voor een daling van het aantal energieverblindende lampen (en dus hun geïnstalleerde vermogen) wil SIBELGA meer bepaald voldoen aan de eisen van de Europese richtlijn inzake ecologisch ontwerp⁶, die de minimumprestaties voor deze lampen oplegt.

⁶ Kaderrichtlijn 2005/32/EG en reglementen aangenomen door de EU krachtens deze richtlijn.

Sinds 2010 is het dan ook een prioriteit van het programma voor de vervanging van lampen om verlichtingspalen met energieverblindende lampen te vervangen vanuit een REG-optiek; het betreft hogedruk kwiklampen, lampen met substitutenatrium, sommige TL-lampen en weinig efficiënte spaarlampen. Dit beleid voor de verbetering van de energie-efficiëntie wordt voortgezet in 2018.

SIBELGA stelde zich tot doel alle kwiklampen te vervangen tegen eind 2018.

Midden 2017 waren in het geheel van het park nog 1.478 kwiklampen geïnstalleerd, die dus nog uit het Brusselse verlichtingsnet moeten worden verwijderd.

BRUGEL stelt vast dat dit vervangingsbeleid positieve resultaten oplevert, met name via de opvolging van het verbruik van de installaties (zie sectie 6.5 van dit advies).

6.3 Bouwactiviteiten

Net als de voorbije jaren vertegenwoordigen de “bouwactiviteiten”, bestaande uit de bouw van installaties (die ook de vernieuwing van het verlichtingspalenpark omvat) maar ook de activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies en lichtplannen, het grootste deel van het budget. Zoals eerder al meegedeeld, bedraagt het geraamde budget voor 2018 € 13.282.131, een stijging van 2,29% ten opzichte van het geraamde budget voor 2017.

6.3.1 Bouw van de installaties

Het programma voor de bouw van installaties omvat de vernieuwing en uitbreiding van het openbare verlichtingspark beheerd door SIBELGA. Het budget voor deze activiteit bedraagt € 13.139.514 (hetzij 98,9% van de “bouwactiviteit”) en steeg met 2,28% ten opzichte van het geraamde budget voor 2017.

Net als in de vorige programma's is de hypothese die SIBELGA gebruikt om het aantal te vervangen verlichtingspalen vast te stellen, gebaseerd op een geraamde levensduur van de verlichtingspalen van 20 tot 25 jaar. Rekening houdend met deze grens, stelt SIBELGA zich tot doel om jaarlijks ongeveer 4% van het verlichtingspalenpark op de wegen en in de gemeentelijke openbare ruimten te vervangen.

Voor 2018 stelt SIBELGA zich tot doel 3.414 verlichtingspalen te vervangen (er waren er 3.370 geprogrammeerd in 2017).

6.3.2 Activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies⁷ en lichtplannen

SIBELGA voorziet een enveloppe van € 142.617 voor de uitvoering van activiteiten in verband met tests ter plaatse, REG-studies en lichtplannen voor 2018. Dit budget is met 3,07% gestegen ten opzichte van het budget dat was geprogrammeerd voor 2017.

⁷ Rationeel Energiegebruik

6.3.2.1 Lichtplan

Als technisch consultant helpt SIBELGA de lichtplannen van gemeenten uitwerken, samen met gespecialiseerde, door de gemeenten aangestelde ontwerpers.

Aangezien slechts 2 gemeenten nog geen stappen hebben ondernomen om een lichtplan op te stellen en niet echt belangstelling tonen voor het gebruik van deze dienst, voorziet SIBELGA geen budget meer voor deze activiteit in 2018.

6.3.2.2 Tests in situ en REG-studies

SIBELGA zal haar verschillende projecten betreffende de dimming⁸ en de introductie van leds in de openbare verlichting voortzetten.

Het programma 2018 voorziet een bedrag van € 142.617 voor de opvolging van deze verschillende acties.

➤ Dimmingprojecten

Ter herinnering, tussen 2010 en 2012 heeft SIBELGA verschillende proefprojecten opgezet met dimming op de wegen en in de gemeentelijke openbare ruimten, bij wijze van experiment, met name om de twee soorten dimminggebruik te vergelijken: eenvoudig gebruik (voorgeprogrammeerde dimming in de ballast van elke verlichtingspaal, op basis van bepaalde tijdsperioden en voorgedefinieerde dimmingniveaus) en complex gebruik (voorgeprogrammeerd in een lokaal controleapparaat en aangevuld met een telecommunicatiesysteem om gegevens en commando's op afstand te ontvangen en te versturen). De conclusies van deze studies hebben aangetoond dat een eenvoudige dimming de meest mature technologie is. De andere, meer complexe systemen die werden ingevoerd, vertoonden nog veel onvolmaaktheden.

Voor 2018 voorziet het programma van SIBELGA geen nieuwe pilootprojecten. De met deze systemen uitgeruste sites zullen wel blijven werken, maar niet meer gemonitord worden.

Sinds 2017 worden echter alleen nog verlichtingspalen met “dimbare” elektronische ballast besteld (behalve als de technologie van de lampen dit niet toelaat). SIBELGA vermeldt ook dat de optie voorgeprogrammeerde autonome dimming algemeen wordt toegepast.

⁸ Dimming is een tijdelijke vermindering van de lichtstroom van de lamp, waardoor het energieverbruik kan worden verminderd en lichthinder kan worden beperkt.

➤ Ledprojecten

SIBELGA voerde reeds verschillende projecten uit in verband met het gebruik van ledtechnologie, meer bepaald via de installatie van 10 verlichtingspalen van dit type in 2010 en de uitrusting van 6 voetgangerszones met ledlampen en bewegingssensoren in 2013. Deze installaties zullen in 2018 nog steeds worden gebruikt, maar SIBELGA heeft beslist om ze niet meer te monitoren. De resultaten van de 10 met leds uitgeruste verlichtingspalen hebben aangetoond dat het verlichtingsniveau aan de voet van de palen in 6,5 jaar tijd met 17% is gedaald.

In haar programma 2017 vermeldde SIBELGA dat het eind 2017 tests zou uitvoeren om een openbare verlichtingsinstallatie op basis van ontladingslampen met elektronische ballast (installatie op basis van klassieke technologie) te vergelijken met een openbare verlichtingsinstallatie op basis van leds op wegen met gelijkaardige eigenschappen (profiel van de weg, te realiseren verlichtingsniveau, werkingsuren, ...).

Men voorziet een monitoring van lange duur (3 jaar), om het volgende te vergelijken:

- de investeringskosten;
- de exploitatiekosten (energieverbruik & onderhoud);
- de evolutie van het energieverbruik;
- de evolutie van de lichtstroom uit de lampen;
- de evolutie van de werkelijke niveaus op de weg;
- eventuele storingen en de tijd om deze te verhelpen (beeld van de kwaliteit van de installatie);
- een extrapolatie van de kosten op basis van de totale levensduur van de systemen.

De tests zouden op twee soorten wegen moeten worden uitgevoerd: een winkelstraat en een grote gemeentelijke verkeersas.

In haar programma voor 2018 deelt SIBELGA mee dat de tests eind 2017 zouden beginnen en alleen voor de winkelstraat. Voor de tests op de verkeersas zegt SIBELGA dat de werken niet op korte termijn kunnen worden uitgevoerd vanwege een herbestemmingsproject voor de betrokken laan.

Rekening houdend met het feit dat de ledtechnologie onontbeerlijk zal worden voor de openbare verlichting en om de overgang naar deze technologie optimaal voor te bereiden, vraag BRUGEL aan SIBELGA de noodzakelijke maatregelen te nemen om deze tests binnen de geplande termijnen uit te voeren.

Bovendien zal Laborelec op een gecentraliseerde manier tests van nieuwe led-apparaten die door de fabrikanten worden voorgesteld blijven uitvoeren voor de verschillende distributienetbeheerders.

➤ Grote technologische beleidslijnen van SIBELGA

In haar programma voor het jaar 2018 stelt SIBELGA de grote technologische beleidslijnen voor die het de komende jaren zal volgen met betrekking tot nieuwe technologieën. Deze grote lijnen werden al gepresenteerd in de programma's van de openbare diensopdrachten van SIBELGA voor 2016 en 2017:

- I. Vanaf 2016 was een overschakeling op elektronische ballast voorzien voor alle nieuwe investeringen, tests en invoering van voorgeprogrammeerde autonome dimming voor

bepaalde zones. De gekozen oplossing moest compatibel zijn met een eventueel toekomstig gecentraliseerd beheersysteem voor de openbare verlichting (Intelligent Lighting System).

De implementatie van de ballasten is uiteindelijk gestart in 2017;

2. Tussen 2018 en 2020 (nog onder voorbehoud) voorziet SIBELGA de implementatie van een gecentraliseerd besturingssysteem dat de bediening van de lampen (voor de reeds geïnstalleerde elektronische ballasten), de opsporing van pannes en de rechtstreekse meting van het verbruik per lamp mogelijk maakt. SIBELGA deelt mee dat in 2017 al een project werd gestart dat in 2018 zal worden voortgezet;
3. Tot in 2018, continue update van de vooruitzichten voor met leds (duurzaamheid van het product, exploitatiemodaliteiten). Het algemene gebruik van ledtechnologie wordt niet overwogen voor die datum vanwege de betrouwbaarheid, modaliteiten en exploitatiekosten.

Uit de analyse van de strategie van SIBELGA blijkt dat de distributienetbeheerder van mening is dat de ledtechnologie (toegepast op de openbare verlichting) momenteel nog niet optimaal is.

BRUGEL heeft dan ook aan SIBELGA gevraagd dit standpunt toe te lichten.

SIBELGA heeft haar standpunt vervolledigd met de vermelding:

- dat de installaties van leds een impact zou hebben op de investeringskosten. De levensduur van een ledverlichtingspaal op 15 jaar wordt geraamd, tegenover 25 jaar voor de klassieke technologieën die momenteel worden gebruikt. Bovendien blijkt uit de offertes die SIBELGA van leveranciers heeft ontvangen dat de gemiddelde prijs per verlichtingspaal bijna € 200 hoger ligt voor een soortgelijke esthetiek (in overeenstemming met de lichtplannen);
- dat er met bepaalde uitrustingen (meestal van klein formaat) thermische problemen zouden zijn die de maximale toegelaten lichtstroom per ledapparaat zouden beperken. Deze beperking van de lichtstroom kan de installatie van een groter aantal lichtpunten noodzakelijk maken;
- dat de exploitatie van een ledlichtpark complexer is dan die van het huidige park, met name omdat:
 - SIBELGA niet alle onderdelen van een ledverlichtingspaal kan vervangen (anders dan bij het huidige park);
 - sommige onderdelen niet interoperabel zijn;
 - de depannageactiviteit duurder zal zijn, omdat SIBELGA in bepaalde gevallen de defecte ledverlichtingspalen zal moeten terugsturen naar de leverancier voor reparatie, wat niet het geval is met de huidige ontladingslampen;
- SIBELGA voor de uitrol van ledverlichtingspalen een teststand zal moeten ontwikkelen om bepaalde eigenschappen van de verlichtingspaal te controleren, terwijl voor de huidige ontladingslampen een systematische visuele controle volstaat om de conformiteit van het geleverde product te controleren.

Bepaalde door SIBELGA aangevoerde elementen worden trouwens bevestigd door de resultaten van een vergelijking⁹ die de Europese Commissie op 10 maart 2016 heeft gepubliceerd, waarin de kosten van de levenscyclus van openbare verlichtingstechnologieën worden vergeleken. Hieruit bleek dat verlichtingspalen met hogedruk natriumlampen zuiniger zijn dan ledverlichtingspalen, voornamelijk vanwege de zeer hoge onderhoudskosten en aankooprij van ledpalen¹⁰.

Het programma 2018 bepaalt echter dat, aangezien veel gamma's klassieke technologieën van de verschillende leveranciers worden stopgezet, SIBELGA in 2018 zal starten met de voorbereiding van de overheidsopdracht voor verlichtingsapparaten, die voornamelijk ledapparaten zal omvatten, aangezien de andere technologieën geleidelijk verdwijnen.

BRUGEL herinnert SIBELGA aan het belang van de uitvoering van de vergelijkende tests die oorspronkelijk in 2017 waren gepland om zich optimaal voor te bereiden op de uitrol van deze technologie in haar openbaar verlichtingsnet.

6.4 Onderhoud van het park

Het onderhoud van het park van de verlichtingspalen op de wegen en in de openbare ruimten van de gemeenten bestaat uit de preventieve vervanging van de lampen en de reparatie van verouderde of defecte verlichtingspalen.

Zoals eerder al meegedeeld, bedraagt het geraamde budget voor deze activiteit voor 2018 € 5.455.758, hetzij een lichte stijging van 3,42% ten opzichte van het geraamde budget voor 2017.

6.4.1 Systematische vervanging van de lampen

Net als de vorige jaren zal SIBELGA het programma voor de systematische en preventieve vervanging van de lampen voortzetten (voor ze het einde van hun levensduur bereiken) om pannes en bijgevolg de bijhorende interventiekosten tot het minimum te beperken. Het aantal lampen dat in 2018 vervangen moet worden, wordt geraamd op ongeveer 21.674 en ligt iets hoger (2,4%) dan wat voor 2017 was gepland. SIBELGA verklaart deze stijging door het toenemende aantal lampen in het park.

We benadrukken echter dat het aantal te vervangen lampen in het kader van het preventief onderhoud daalt sinds 2014 (toen de vervanging van 28.500 lampen was gepland). Die dalende trend is te verklaren door:

- de keuze om verlichtingspalen met kwikdamplampen niet meer systematisch te vervangen;
- De verlaging van de frequentie van de vervanging van de lampen (van 2 naar 3 jaar voor de witte lampen en van 3 naar 4 jaar voor de gele lampen) in 2015.

⁹ http://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/archive_yr/archive2016.htm
(Comparing life-cycle costs of road-lighting technologies)

¹⁰ Prijs te contextualiseren op het ogenblik van de uitvoering van de analyses.

In deze context bedraagt het geraamde budget voor 2018 voor deze post € 1.085.013 en is het dus 12,2% hoger dan het budget dat voor 2017 aan deze activiteit werd toegewezen.

BRUGEL herinnert eraan dat SIBELGA voor 2016 de systematische vervanging zeer goed had ingeschat. Er werd namelijk een vervangingspercentage van 99% geregistreerd.

6.4.2 Depannage en reparatie van schade aan de installaties

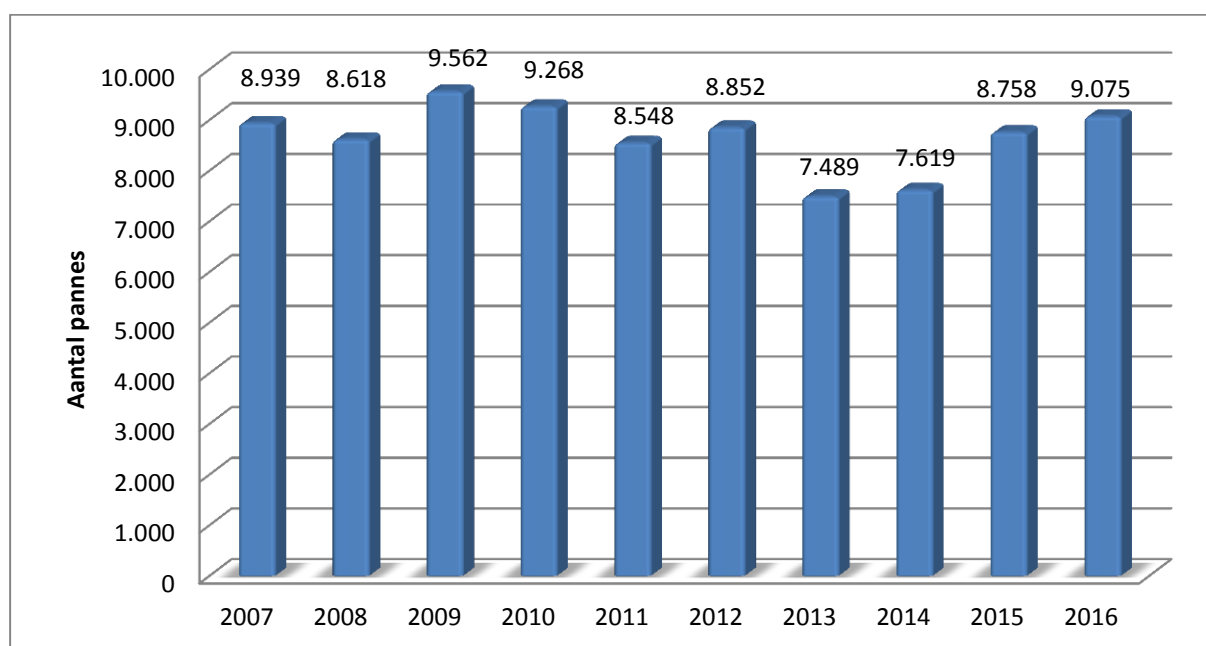
Naast de systematische vervanging die als preventief onderhoud wordt opgevat, omvat de activiteit onderhoud van het openbare verlichtingsnet een post verbonden met de corrigerende interventies.

De bedragen die voor de reparatieactiviteiten zijn bestemd, zijn gebaseerd op een extrapolatie van de gegevens waargenomen in de vorige jaren. Het in het budget voor 2018 voorziene bedrag is goed voor € 4.352.348, een stijging met 1,97% ten opzichte van 2017.

De statistieken betreffende het aantal defecten en de naleving van de overeengekomen interventietermijnen, uitgesplitst per type defect, worden gedetailleerd weergegeven in het verslag dat SIBELGA elk jaar indient bij de Brusselse regering over de uitvoering van haar openbare dienstopdrachten.

De evolutie van het totaal aantal defecten wordt getoond in de onderstaande figuur.

Figuur 6: Aantal vastgestelde defecten

In 2016 werden 9.075 pannes geregistreerd in het verlichtingsnet. Dat aantal is dus nog gestegen ten opzichte van de voorgaande jaren. De evolutie per type defect wordt gedetailleerd in de onderstaande tabel:

Tabel 10: Evolutie per type defect

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Individuele defecten van lampen¹¹	3.747	3.978	3.168	3.221	4.532	5.132
Andere individuele defecten¹²	3.080	3.305	2.797	2.979	2.976	2.747
Sectiedefecten (reeks verlichtingspalen)	1.721	1.569	1.524	1.419	1.250	1.196
TOTAAL	8.548	8.852	7.489	7.619	8.758	9.075

Uit de analyse van deze gegevens blijkt dat het aantal **individuele defecten** van lampen (die aan de externe aannemers worden doorgegeven) in 2016 met 13,2% is gestegen ten opzichte van 2015. Als we de waarden van 2013 bekijken, stellen we vast dat dit aantal defecten zelfs met bijna 62% is gestegen! SIBELGA heeft nog geen verklaring voor deze stijging (die verband zou kunnen houden met de vermindering van de frequentie van het systematisch onderhoud in 2015) en zal de evolutie van de situatie van nabij blijven volgen.

Gezien deze aanzienlijke stijging vraagt BRUGEL aan SIBELGA om zo snel mogelijk een gedetailleerde analyse van deze situatie en de geplande acties te bezorgen.

Bovendien heeft SIBELGA in het budget 2018 een bedrag van € 18.398 voorzien (tegenover € 40.083 in 2017) voor de reiniging van de voedingskasten en de “recoating” van bepaalde palen. Dit budget ligt aanzienlijk lager dan in het programma 2017 (-54,1%).

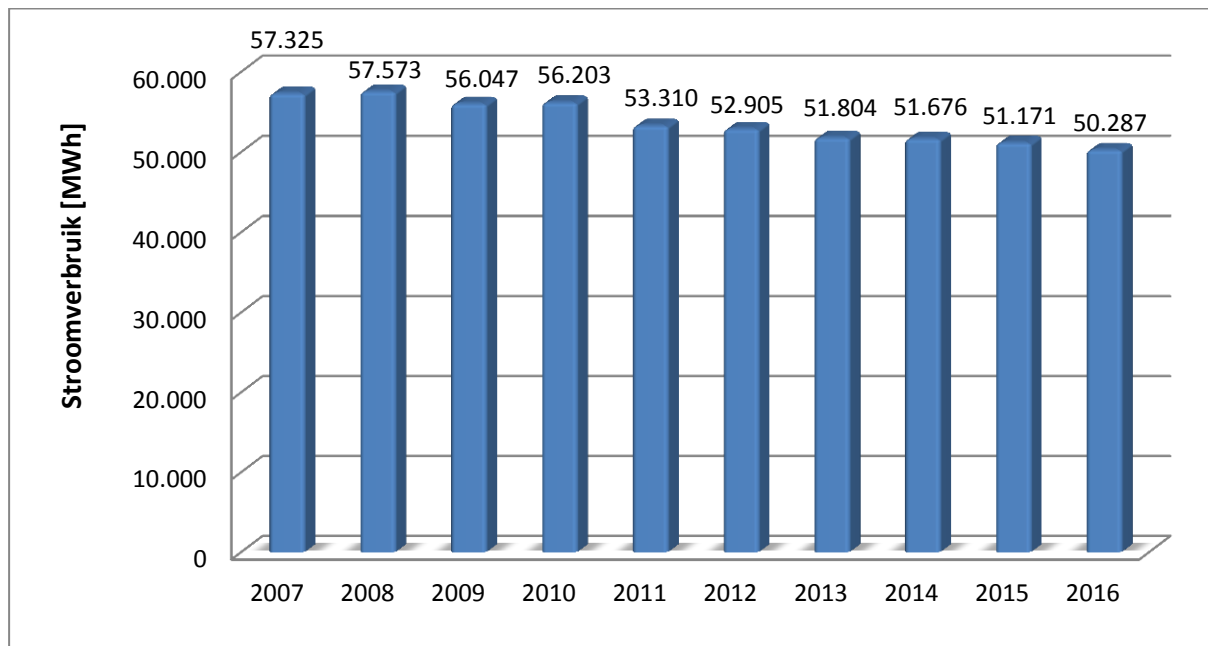
6.5 Verbruik en facturering van de openbare verlichting

De figuur hieronder geeft de evolutie weer van het stroomverbruik van het verlichtingspark op de wegen en in de openbare ruimten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

¹¹ Alle defecten van “lampen” (lampen die niet meer branden of knipperen) worden dagelijks naar de aannemers doorgestuurd. Ze worden niet door het personeel van Sibelga behandeld, tenzij in noodgevallen.

¹² De andere individuele defecten (die aan de technici van Sibelga worden toevertrouwd), zijn problemen met verlichtingspalen, palen, luiken, kabels, dozen,... Ze hebben dus niets te maken met defecte lampen.

Figuur 7: Evolutie van het verbruik van de openbare verlichting

Ter herinnering, het energieverbruik van de verlichtingspalen wordt niet gemeten maar geraamd door het aantal werkingsuren te vermenigvuldigen met door SYNERGRID vooraf vastgestelde vermogensforfaits voor elk type lamp. Zoals uitgelegd in de vorige verslagen, heeft SYNERGRID in 2010 de vermogens die aan meerdere types lampen werden toegewezen herzien op basis van een onsite meetcampagne, met als gevolg een vermindering van het geïnstalleerde vermogen van het verlichtingspark beheerd door SIBELGA.

We stellen vast dat, net als tussen 2007 en 2016, het geraamde verbruik van de openbare verlichting met 12,3% is gedaald.

Wat 2017 betreft, wordt het verbruik geraamd op 50.040 MWh op basis van de door SIBELGA verstrekte informatie.

Voor de volgende jaren, rekening houdend met projecten voor een betere energie-efficiëntie en een hogere penetratie van dimming (dankzij een veralgemening van de elektronische ballast), behoudt SIBELGA haar vooruitzichten en verwacht het een daling van 0,5% op jaarbasis. Het geraamde verbruik voor 2018 bedraagt dus 49.794 MWh.

Het globale budget voor de voeding van de openbare verlichting in 2018 wordt geraamd op € 6.356.739 (-2,35% ten opzichte van het budget 2017).

SIBELGA koopt de elektriciteit voor de bevoorrading van de openbare verlichting via procedures voor overheidsopdrachten. De laatste door SIBELGA gegunde opdracht geldt voor de periode van 01 januari tot 31 december 2018 en heeft betrekking op de levering van 100% groene stroom.

In het kader van haar verslag over de niet-discriminerende praktijken zal BRUGEL het redelijke karakter controleren van de voor de bevoorrading van de openbare verlichting verkregen prijzen.

7 Programma van de preventiedienst voor risico's verbonden met de huishoudelijke installaties voor gas van de gezinnen

7.1 Activiteiten gepland voor 2018

De "gasordonnantie" van 1 april 2004 bepaalt¹³ dat SIBELGA de opdracht heeft een kosteloze preventiedienst voor de risico's van het gebruik van aardgas aan te bieden aan de gezinnen die erom vragen. Deze opdracht wordt vervuld door de Dienst Veiligheid van de huishoudelijk gasinstallaties (VBIG) die (al sinds 2011) deel uitmaakt van de dienst Exploitatie gas om beter gebruik te kunnen maken van de technische ondersteuning van deze dienst of om de wachtdienst af te lossen buiten normale diensturen.

Het voorgestelde budget, geraamd op 689.283 euro, om de activiteiten in verband met deze opdracht te dekken, is gebaseerd op de aanvragen die SIBELGA gewoonlijk ontvangt en die in drie types kunnen worden verdeeld (niet uitputtend):

- **Interventies op aanvraag van overheidsorganismen:**
 - ✓ Aanvraag van de gewestelijke huisvestingsinspectie van Brussel nadat een non-conformiteit werd vastgesteld;
 - ✓ Vragen van de gemeentelijke autoriteiten, politiediensten of brandweer in het kader van een dringende interventie;
 - ✓ Vragen voor verlichting vanwege huisvestingsmaatschappijen of gespecialiseerde vzw's (Wonen en Gezondheid, Huisvesting en Renovatie...).
- **Interventies na acties van de technische diensten van SIBELGA:**
 - ✓ Interventie voor de opening van een meter na weigering door de desbetreffende dienst (die een potentieel risico heeft gedetecteerd);
 - ✓ Bezoeken naar aanleiding van een onregelmatigheid die werd vastgesteld aan gasinstallaties tijdens een wachtinterventie;

¹³ artikel 18 van de ordonnantie betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt:

"De distributienetbeheerder en de leveranciers zullen, elkeen wat hen betreft, de openbare dienstverplichtingen hierna bepaald onder de punten 1° tot 3° nakomen

1° het ter beschikking stellen van een ononderbroken minimumlevering van gas voor het verbruik van het gezin onder de voorwaarden bepaald onder Hoofdstuk Vbis;

2° de levering van gas tegen een specifiek sociaal tarief aan personen en volgens de voorwaarden bepaald door de federale wetgeving en in Hoofdstuk Vbis;

3° een kosteloze preventiedienst voor risico's bij het gebruik van aardgas, ten voordele van de gezinnen die erom vragen. De Regering bepaalt de inhoud en voorwaarden voor de uitoefening van deze opdracht."

Zoals **BRUGEL** had gevraagd in haar advies betreffende het programma van de openbare dienstopdrachten 2017, zijn de kosten van de dienst verhuur van gasconvectoren niet meer opgenomen in het programma van de preventiedienst voor risico's in verband met de binnengasinstallaties van de gezinnen. **BRUGEL** is van mening dat dit saldo niet meer door de tarieven mag worden gedekt aangezien deze activiteit als niet-gereguleerd wordt beschouwd.

7.2 Impact van de sensibiliseringscampagne voor de conversie op de activiteiten van de preventiedienst

In haar advies betreffende het rapport van SIBELGA over de uitvoering van de openbare dienstopdrachten inzake elektriciteit en gas voor het jaar 2015 (BRUGEL-ADVIES-20160906-224), benadrukte Brugel de mogelijkheid om adequate middelen in te zetten om de opdracht risicopreventie bij het gebruik van gas in de context van de conversie in goede omstandigheden uit te voeren.

In het kader van het conversieproject is immers de implementatie voorzien van een gecoördineerd communicatieplan op federaal en regionaal niveau dat vooral gericht zou zijn op de compatibiliteit van de apparaten op rijk gas, maar dat ook een gelegenheid zou zijn om de gebruikers te herinneren aan hun verplichtingen inzake de veiligheid van de binnengasinstallaties en de EPB-reglementering.

Brugel is van mening dat deze campagne veel gebruikers ertoe kan aanzetten hun binneninstallaties te controleren en dat dit kan leiden tot informatieaanvragen over de veiligheid van deze installaties en waarschijnlijk een hogere werklast inzake interventies voor de teams van de dienst VBIG. Het programma waarop dit advies betrekking heeft, lijkt geen rekening te houden met deze eventuele informatieaanvragen van de gebruikers, want het voor 2018 voorziene budget ligt bijna 10% lager dan in 2016-2017 (budgetten voor personeel, directe en indirecte werkingskosten). Het zou dus opportuun zijn dat Sibelga deze eventuele aanvragen opneemt in haar prognoses voor 2018.

8 Fotovoltaïsche panelen en energiediensten voor overheden

In juni 2016 heeft de Brusselse Regering Sibelga aangesteld voor de coördinatie van twee nieuwe door het Gewest gesteunde initiatieven:

- de installatie van zonnepanelen op de gebouwen van de regionale en lokale Brusselse overheden (project SolarClick);
- de installatie van een gewestelijke facilitator voor deze Brusselse overheden om de energie-efficiëntie te ondersteunen. Dit tweede project, dat is gebaseerd op het energieboekhoudsysteem dat al door Sibelga werd ontwikkeld, kreeg de naam NRClick.

In het kader van dit advies verwijst Brugel naar haar standpunt¹⁴, dat wordt beschreven in haar advies betreffende artikel 21 van het voorontwerp van ordonnantie toe wijziging van de ordonnantie "elektriciteit" en de ordonnantie "gas":

Brugel steunt het doel van deze twee projecten ten volle, maar stelt zich de volgende vragen:

Over de financiering van deze projecten

Volgens het voorontwerp van ordonnantie zouden deze projecten worden gefinancierd door "de ontvangsten van het klimaatfonds of andere door het Gewest ter beschikking gestelde middelen". Brugel veronderstelt dat deze projecten bijgevolg, al was het maar gedeeltelijk, door de tarieven van het distributienet zouden kunnen worden gefinancierd. Brugel heeft vragen bij de relevantie van een dergelijke benadering. De tarieven zouden immers in principe de gereguleerde activiteiten van de DNB moeten dekken. Behoort een dergelijke activiteit tot de aan de DNB gedelegeerde opdracht? Het onderzoek van het analyserooster dat door CEER werd voorgesteld in zijn conclusie C15-DSO-16-03 van 13 juli 2015 getiteld "The Future Role of DSOs", voor de categorisering van de gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten, lijkt niet te besluiten dat deze nieuwe opdrachten een gereguleerde activiteit zijn.

Wat de keuze van het mechanisme betreft, vraagt Brugel zich af of de oplossing die de Regering voor de uitvoering van deze twee projecten heeft gekozen het minst duur en het meest efficiënt is.

Aangaande het surplus van de productie van groene elektriciteit

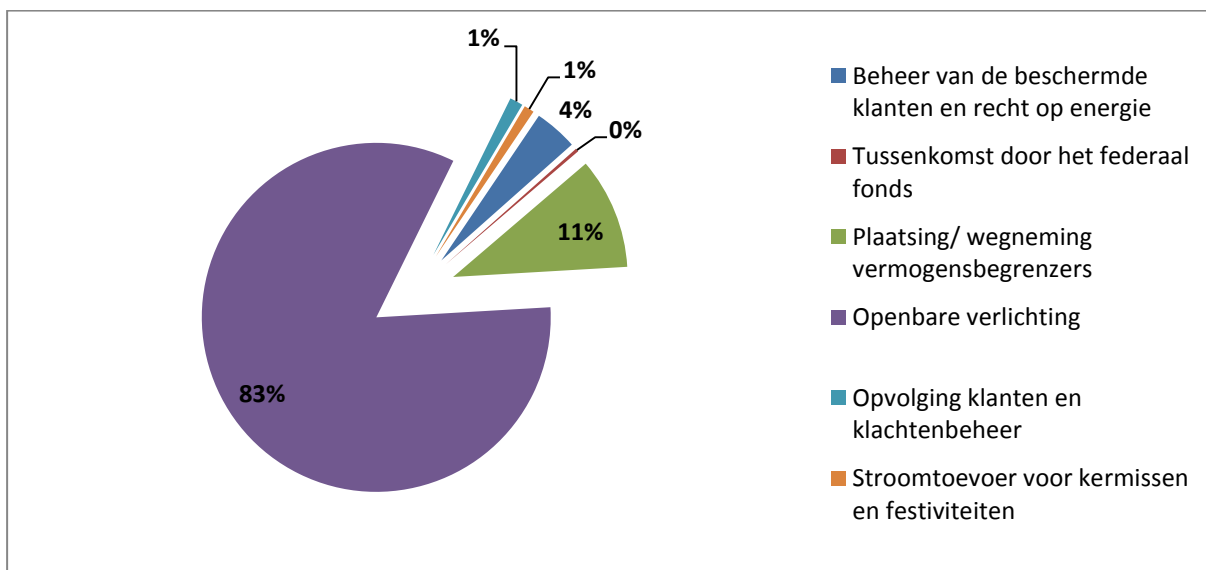
Het ontwerp lijkt zodanig opgevat dat het surplus van de geproduceerde en op het net geïnjecteerde elektriciteit de netverliezen compenseert. In naleving van de regels van de vrijgemaakte markt zouden de verliezen in principe moeten worden gecompenseerd door de aankoop van elektriciteit via een mededingingsprocedure. Brugel meent bijgevolg dat het voor het evenwicht van de markt opportuener zou zijn dat het geïnjecteerde surplus groene elektriciteit met een terugkoopovereenkomst aan de leveranciers zou worden verkocht.

¹⁴ Advies 243: <https://www.brugel.brussels/publication/document/adviezen/2017/nl/Advies-243-Voorontwerp-ordonnantie-2017.pdf>

9 Gebudgetteerde globale kostprijs van de openbare dienstverplichtingen

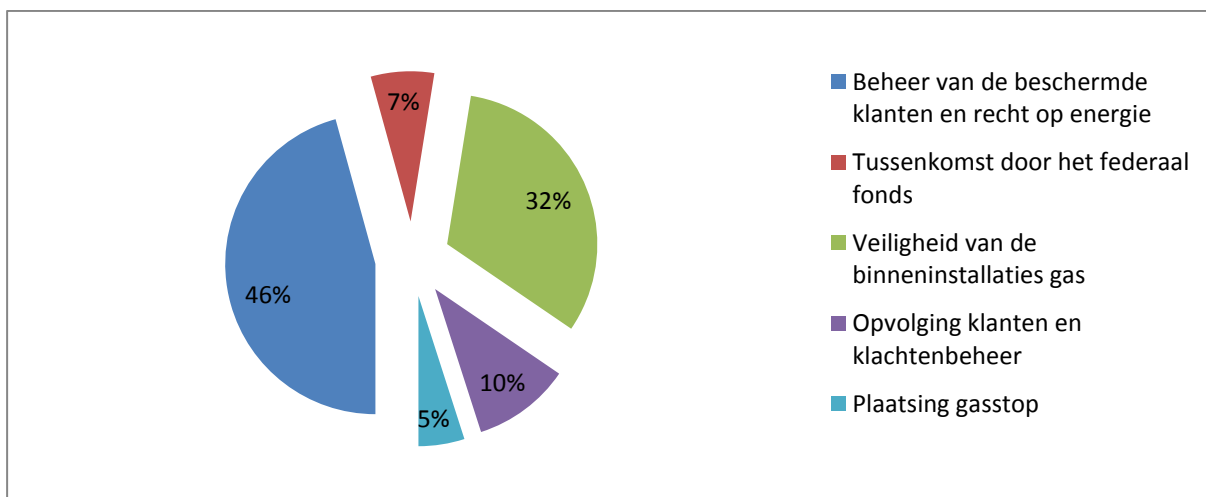
Voor de elektriciteit bedraagt de globale geprogrammeerde kostprijs voor 2018 € 30.067.347 (exclusief de tussenkomst van het federaal fonds voor een geraamd bedrag van € -91.345), verdeeld als volgt:

Figuur 8: Verdeling van het ODV-budget 2018 - Elektriciteit

Voor het gas bedraagt de globale geprogrammeerde kostprijs voor 2018 € 2.007.952 (exclusief de tussenkomst van het federaal fonds voor een geraamd bedrag van € -146.860), verdeeld als volgt:

Figuur 9: Verdeling van het ODV-budget 2018 – Gas

Tabel 11: Gebudgetteerde kostprijs van de openbare dienstverplichtingen (in euro)

	Prog.2014	Prog.2015	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018
Elektriciteit	30.732.864	30.252.974	30.104.874	29.928.586	30.158.692
Beheer van de beschermde afnemers en recht op energie	2.127.933	1.898.158	1.528.286	1.296.696	1.206.577
Betaald door het federaal fonds	114.022	119.621	81.845	78.276	91.345
Plaatsing/verwijdering vermogensbegrenzers	4.369.882	3.478.090	2.866.389	3.135.163	3.114.112
Openbare verlichting	23.738.818	24.387.328	24.923.077	24.770.001	25.094.628
Opvolging van de relatie met de verbruiker en klachtenbeheer	382.209	369.778	359.051	357.966	369.909
Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden	-	-	346.226	290.484	282.121
Aardgas	3.342.664	3.343.919	2.873.099	2.600.273	2.154.812
Beheer van de beschermde afnemers en recht op energie	1.855.200	1.897.151	1.498.737	1.224.429	985.230
Betaald door het federaal fonds	250.449	258.321	193.821	163.244	146.860
Veiligheid van de huishoudelijke gasinstallaties	847.058	834.359	852.523	856.949	689.283
Opvolging van de relatie met de verbruiker en klachtenbeheer	254.806	246.519	239.367	238.644	226.719
Plaatsing van gasstoppen	135.151	107.570	88.651	117.007	106.720

Bron Brugel/SIBELGA

Het hiervoor gepresenteerde ODV-budget wordt integraal gefinancierd door de distributietarieven.

In 2017 werden aan de distributienetbeheerder twee nieuwe openbare dienststopdrachten toevertrouwd (Solarclick en Nrclick). Deze twee nieuwe opdrachten worden integraal gesubsidieerd door het Gewest en hebben geen impact op de distributietarieven.

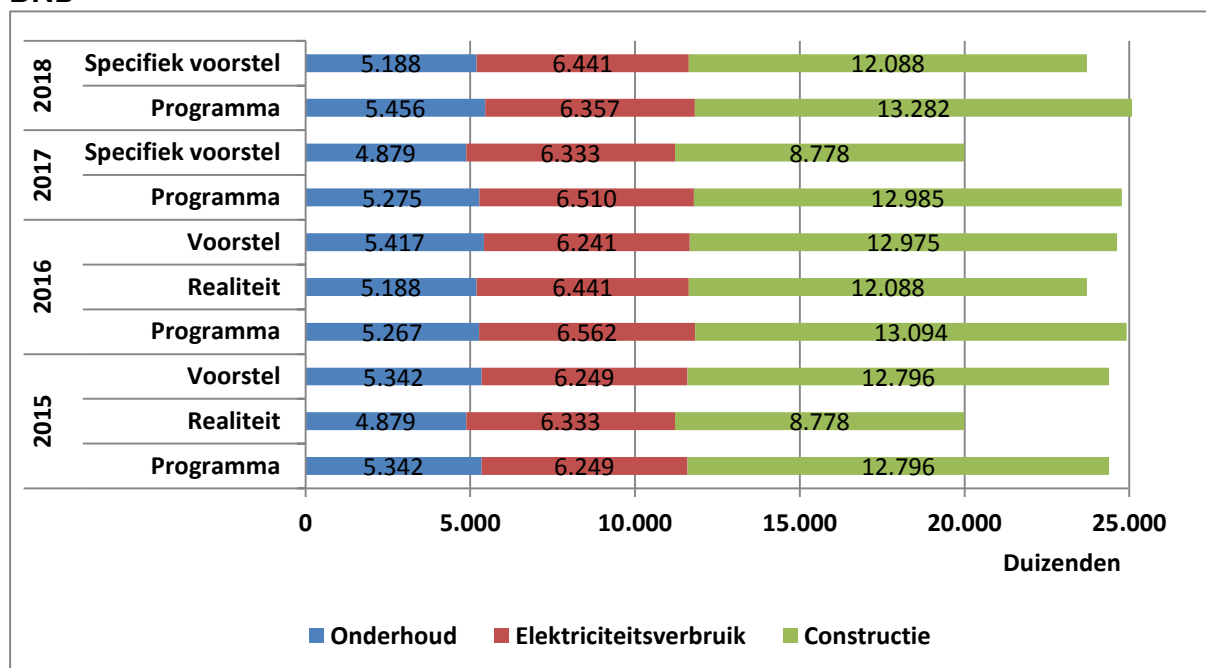
	Prog.2016	Prog.2017	Prog.2018
NRClick (elektriciteit en gas)	-	-	1.749.598
NRClick (elektriciteit)	-	-	1.084.751
NRClick (gas)	-	-	664.847
SolarClick	-	-	817.411
Totaal	-	-	2.567.010

I0 Coherentie met het tariefvoorstel

I0.I Tariefvoorstel – Elektriciteit

In het tariefvoorstel van SIBELGA voor de activiteit openbare verlichting (OV) worden de volgende bedragen vermeld:

Tabel I2: Evolutie van de tariefprognoses OV ten opzichte van het jaarprogramma van de DNB

Zoals vermeld in onze vorige adviezen, stelt BRUGEL niettemin vast dat er een vrijwel systematisch verschil is tussen de realiteit en de ambities die Sibelga presenteert in het programma voor de openbare dienststopdrachten.

Het door SIBELGA ingediende tariefvoorstel voor de regulatoire periode 2015-2019 voor de dekking van de activiteit in verband met de openbare dienstverplichtingen was voor het eerste jaar van de regulatoire periode gebaseerd op het programma 2015. Het tariefbudget voor dit eerste jaar werd geïndexeerd voor de rest van de periode. Bovendien is er vanaf het tweede jaar van de regulatoire periode geen direct verband meer tussen het jaarprogramma en de (voor 5 jaar bepaalde) tarieven.

In november 2016 werden na een overlegprocedure wijzigingen aangebracht aan de tariefmethodologieën. Op het vlak van de tarieven voor de openbare dienststopdrachten hadden deze wijzigingen tot doel de tarieven jaarlijks aan te passen op basis van de laatst gekende realiteit. Op 25 oktober 2017 heeft Brugel de specifieke tariefvoorstellen goedgekeurd die deze tarieven vastleggen voor 2018. Deze tarieven 2018 werden vastgesteld op basis van de realiteit 2016.

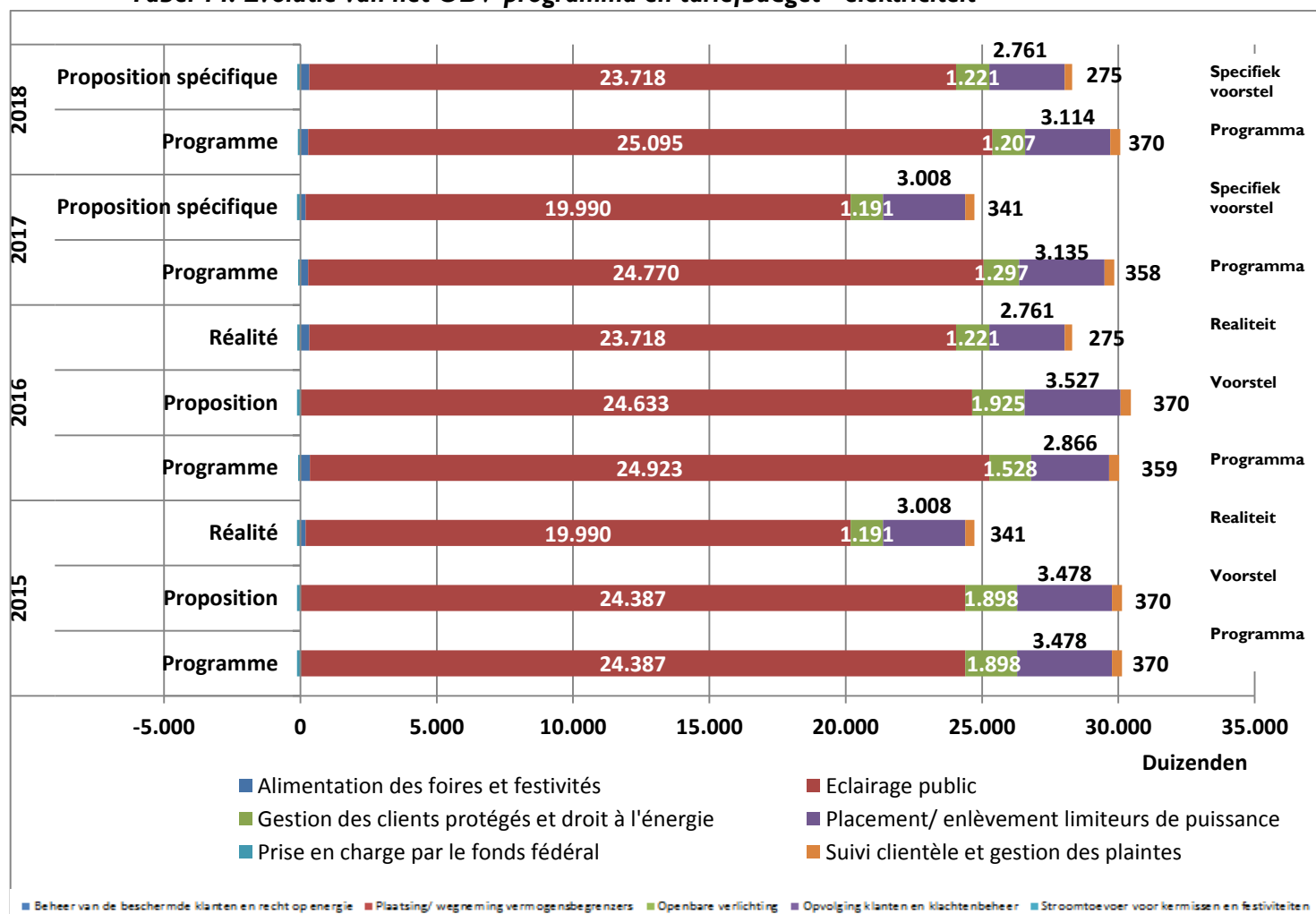
Het fonds voor de regulering van de elektriciteitsstarieven dat door de tariefmethodologie werd ingevoerd, voorziet trouwens in de financiering van de volgende specifieke projecten (in €):

Tabel 5: Financiering van projecten door het fonds voor de regulering van de elektriciteitsstarieven

	2015	2016	2017	2018	2019
Smart-sturing openbare verlichting (OV)	-	-	272.851	1.724.391	1.311.231
Architectuurstudie OV-toepassingen	-	56.858 (€ 0 in 2016)	-	-	-
Systeemaanpassingen na verwijdering EPOV	-	-	272.851	-	-

Zoals vermeld in de vorige adviezen, heeft SIBELGA in de bovenstaande tabel de aard van de verschillende projecten kort uiteengezet. Hoewel ze verband houden met de activiteit openbare verlichting, maken deze projecten geen deel uit van het programma voor de openbare dienststopdrachten van Sibelga, maar werden ze gebudgetteerd in de zogenaamde "niet-beheersbare" projecten.

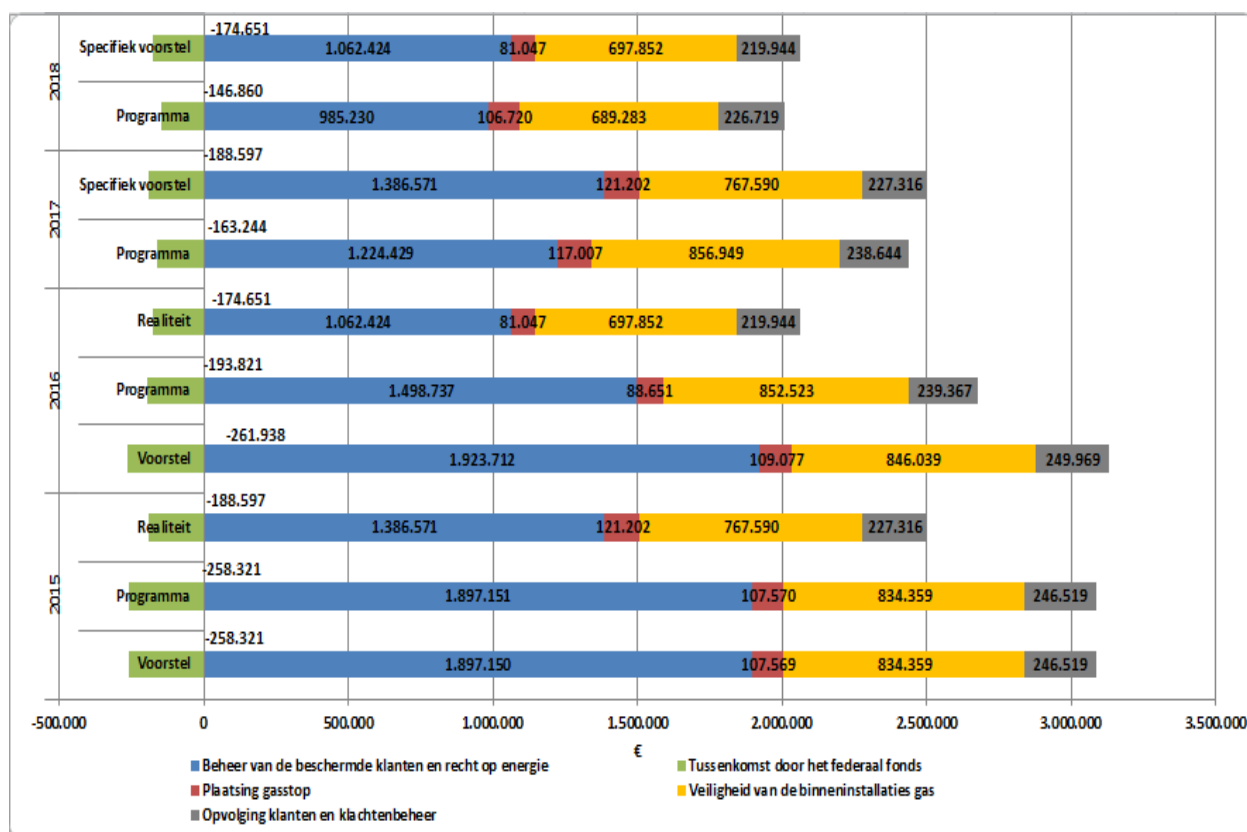
Tabel 14: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget - elektriciteit

Volgens de tariefmethodologie kan de distributienetbeheerder, als de ontvangsten gegenereerd door de ODV-tarieven niet alle werkelijk vastgestelde kosten zouden dekken, aan BRUGEL vragen om een gedeelte van het tarieffonds toe te wijzen aan het aanzuiveren van het vastgestelde saldo.

10.2 Tariefvoorstel – Gas

Tabel 15: Evolutie van het ODV-programma en tariefbudget – gas

In tegenstelling tot gas, zouden de tarieven voor 2018 die werden vastgelegd op basis van de realiteit 2016 het volledige voorgestelde programma integraal moeten dekken.

II Ontwerp van wijziging van de elektriciteits- en gasordonnantie

Het ontwerp van wijziging van de gas- en elektriciteitsordonnantie dat momenteel wordt besproken in het Brussels Parlement zou een impact kunnen hebben op de kosten van de verschillende openbare dienst opdrachten van SIBELGA, namelijk: de activiteit “plaatsing van vermogensbegrenzers”, de kostprijs van elektriciteit en gas voor de beschermde afnemers die niet van het specifiek Sociaal Tarief genieten, de kosten van de impact van de conversie van de netten ...

Deze wetswijzigingen kunnen tot gevolg hebben dat de distributienetbeheerder verplicht is de kosten van zijn opdrachten aan te passen in de loop van 2018.

Wat de conversie van de netten betreft, stelt BRUGEL voor dat SIBELGA een aanvullend programma in verband met deze nieuwe opdrachten indient bij de Regering en het voor advies voorlegt aan BRUGEL.

12 Conclusies

Het programma dat SIBELGA voorstelt voor het jaar 2018 en dat in dit advies wordt besproken, houdt rekening met de openbare dienstverplichtingen ten laste van de netbeheerder en beantwoordt eraan.

BRUGEL heeft vastgesteld dat dit programma, in tegenstelling tot het programma dat de vorige jaren werd ingediend, overeenstemt met de realiteit op het terrein en dat het voorgestelde programma beter in overeenstemming lijkt te zijn met de vaststellingen in de opeenvolgende verslagen van de regulator.

Deze vaststellingen hebben voornamelijk betrekking op het beperkte aantal gezinnen dat van de status van beperkte afnemer geniet, de aanzienlijke stijging van het aantal gezinnen met een vermogensbegrenzer, namelijk 30% in anderhalf jaar tijd, op de stabilisatie van het aantal afsluitingen na een beslissing van het vrederecht en op het aantal gezinnen dat winterbescherming geniet.

Wat de opdrachten inzake de openbare verlichting betreft, blijkt uit het programma 2018 een lichte stijging van het budget ten opzichte van het programma 2017 met 1,3%. In haar programma zet SIBELGA haar strategie voort om elk jaar ongeveer 4% van de verlichtingspalen van haar park te vervangen om ze in goede staat van werking te houden.

Sinds dit jaar (2017) installeert SIBELGA alleen nog verlichtingspalen uitgerust met een “dimbare” elektronische ballast, tenzij de technologie van de lampen dit niet toelaat. Bovendien heeft SIBELGA tevens de optie voorgeprogrammeerde dimming algemeen ingevoerd sinds juni 2017.

Op het vlak van ledetechnologie blijft SIBELGA echter voorzichtig, meer bepaald vanwege de betrouwbaarheid, modaliteiten en exploitatiekosten. Maar aangezien verschillende leveranciers de productie van klassieke lampentechnologieën stilaan stopzetten, zal SIBELGA sneller dan voorzien naar deze technologie moeten overstappen. SIBELGA zal dus in 2018 een nieuwe overheidsopdracht voor verlichtingsapparaten voorbereiden, die voornamelijk ledtoestellen zal bevatten. In het kader hiervan benadrukt BRUGEL het belang van het uitvoeren van de vergelijkende tests die al waren gepland in het programma van de openbare dienststopdrachten 2017 om nog meer inzicht te krijgen in deze nieuwe technologie.

Zoals BRUGEL had gevraagd in haar advies betreffende het programma van de openbare dienststopdrachten 2017, zijn de kosten van de dienst verhuur van gasconvectoren niet meer opgenomen in het programma van de preventiedienst voor risico's in verband met de huishoudelijke gasinstallaties voor 2018. BRUGEL is inderdaad van mening dat dit saldo niet meer door de tarieven mag worden gedekt, aangezien deze activiteit als niet-gereguleerd wordt beschouwd. In het kader van haar tariefbevoegdheid heeft BRUGEL het ODV-programma 2017 vergeleken met de tariefprognoses 2017. De verschillen tussen het tariefvoorstel en het programma kunnen worden gerechtvaardigd door de actualisering van de verschillende parameters. Om het ontstaan van een tariefsaldo te beperken en de laatste realiteit zo goed mogelijk te weerspiegelen, heeft BRUGEL een wijziging van de tariefmethodologie voorgesteld om de tarieven voor de dekking van de openbare dienststopdrachten jaarlijks te actualiseren.

Wat de opdracht tot preventie van de risico's van het gebruik van aardgas betreft, stelt BRUGEL vast dat het voorgestelde programma niet verwijst naar de behoeften die vanaf 2018 kunnen ontstaan in de context van het project voor de conversie van L-gas naar H-gas. Met het oog op dit project en zoals vermeld in paragraaf 7 van dit advies, meent BRUGEL dat SIBELGA haar preventiedienst zou moeten versterken door zijn middelen te verhogen (in termen van gekwalificeerd en goed opgeleid personeel en voldoende budget).

Bovendien, in het vooruitzicht van de specifieke openbare dienststopdrachten voor de conversie van het net die SIBELGA in 2018 zou moeten ontvangen, stelt BRUGEL voor een aanvullend programma in te dienen dat compatibel is met deze opdrachten. BRUGEL zal in voorkomend geval onderzoeken of de voorgestelde middelen in overeenstemming zijn met de omvang van de verwachte nieuwe opdrachten.

Om bij te dragen aan de ontwikkeling van een geïntegreerde visie voor de behandeling van de conversieproblematiek, zal Brugel overigens aanbevelingen formuleren op basis van de resultaten van de sociaaleconomische studie die momenteel wordt uitgevoerd.

Op het vlak van de tarieven heeft BRUGEL het ODV-programma 2018 vergeleken met de tariefprognoses 2018 (vastgelegd op basis van de realiteit 2016). Er werd geen enkele incoherentie vastgesteld.

Gezien de in dit advies uiteengezette elementen stelt de BRUGEL de Regering voor het programma 2018 van de openbare dienststopdrachten goed te keuren.

* *

*